

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
АКРЕДИТАЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
підготовки бакалаврів галузі знань 0304 «Право»
за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство»
у Бердянському державному педагогічному університеті

Відповідно до пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних та вищих професійних училищах», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187, Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2002 року № 16 та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 січня 2002 року № 81/6369, та наказом Міністерства освіти і науки України № 186-л від 6 березня 2018 р. призначена експертна комісія МОН у складі:

Голова комісії:

Мельничук Ольга
Федорівна

- декан факультету менеджменту та права
Вінницького національного аграрного університету,
доктор юридичних наук, доцент

Член комісії:

Логвиненко
Микола Іванович

доцент кафедри адміністративного, господарського
права та фінансово-економічної безпеки Сумського
державного університету, кандидат юридичних наук,
доцент

розглянула подані матеріали та в період з 21 березня по 23 березня 2018 року провела перевірку на місці діяльності Бердянського державного педагогічного університету (далі - БДПУ) щодо підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство».

Проведення акредитаційної експертизи здійснювалося відповідно до вимог чинного законодавства України щодо ліцензування та акредитації закладів вищої освіти.

На експертизу було подано всі необхідні документи з організації освітнього процесу, на підставі яких здійснюється освітня діяльність. Під час перевірки експертна комісія проаналізувала: засновницькі документи; навчальні плани; освітньо-кваліфікаційну характеристику; освітньо-професійну програму; засоби діагностики; комплект документів з методичного забезпечення навчального процесу; комплект документів про стан кадрового, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення; дані самоаналізу з дисциплін

Голова експертної комісії

О.Ф.Мельничук

гуманітарної та соціально-економічної, фундаментальної та природничо-наукової, професійної та практичної підготовки за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство».

Відповідно до «Положення про акредитацію ВНЗ» були проведені комплексні контрольні роботи (ККР) з дисциплін навчального плану гуманітарної та соціально-економічної, фундаментальної та природничо-наукової, професійної та практичної підготовки.

Експертна комісія встановила наступне.

1. Загальна характеристика закладу вищої освіти та напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»

Бердянський державний педагогічний університет заснований у 1872 р. як Бердянська чоловіча гімназія та є одним із найстаріших навчальних закладів вищої освіти Запорізької області. Навчальний заклад підпорядкований Міністерству освіти і науки України. Форма власності - державна. Рівень акредитації - IV.

Ректор - Богданов Ігор Тимофійович, доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки, голова спеціалізованої вченої ради К 18.092.01 у Бердянському державному педагогічному університеті, член спеціалізованої вченої ради Д.64.108.01 в Українській інженерно-педагогічній академії (м. Харків).

25 липня 2002 р. згідно з розпорядженням № 420-р Кабінету Міністрів України та наказу Міністерства освіти і науки України від 5 серпня 2002 р. № 446 на базі Бердянського державного педагогічного інституту імені П.Д. Осипенко створено Бердянський державний педагогічний університет.

Сьогодні університет складається з 6 факультетів та 24 кафедр.

Підготовка фахівців здійснюється за 26 напрямами та спеціальностями денної та заочної форм навчання.

Станом на 1 жовтня 2017 р. загальний контингент студентів денної та заочної форми навчання складає 5002 особи. На денній формі навчання навчається 2440 осіб, на заочній формі - 2564 студентів. На денній формі навчання за рахунок державного замовлення навчається 1388 студентів, що складає 57% від контингенту студентів денної форми навчання.

У Бердянському державному педагогічному університеті успішно функціонують аспірантура (з 5 спеціальностей: 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями); 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями); 032 Історія та археологія; 035 Філологія; 051 Економіка) та докторантура (з 3 спеціальностей: 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями); 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями); 035 Філологія). У БДПУ функціонують 2 спеціалізовані вчені ради: К 18.092.01 — з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук (доктора філософії) зі спеціальностей: 13.00.02 - теорія та методика навчання (фізика); 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти; К 18.092.01 - з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук (доктора філософії) зі спеціальностей 10.01.01 - українська література; 10.01.05 - порівняльне літературознавство.

Станом на 01.10.2017 в університеті працюють 484 особи, з них 257 - науково-педагогічні працівники. Серед штатних викладачів університету - 34 доктори наук та професори і 172 кандидати наук та доценти. Загалом, штатних працівників з науковими ступеннями та вченими званнями в університеті нараховується 206 осіб. Якісні показники професорсько-викладацького складу постійно зростають. Так, за останні 3 роки захищено 11 докторських та 19 кандидатських дисертацій. Із 24 кафедр 10 (41%) очолюють доктори наук, професори, 14 - кандидати наук, доценти (59%).

У складі науково-педагогічних працівників університету 8 заслужених працівників освіти України, 2 заслужених діяча науки і техніки України, 2 заслужених працівника фізичної культури і спорту України, 1 заслужений працівник культури України, понад 100 відмінників освіти, понад 20 осіб нагороджено нагрудним знаком «Василь Сухомлинський», близько 20 осіб нагороджено нагрудним знаком «За наукові досягнення», грамотами МОН України, НАПН України, медаллю Ушинський К.Д.

Бердянський державний педагогічний університет має дев'ять навчальних корпусів, 3 гуртожитки загальною площею 12671,7 м², зокрема, житлова площа на одного студента складає 12,2 м²; студентську їдальню на 120 місць, 2 буфети. Загальна площа території - 9,4 га, загальна площа будівель - 39697,3 м². У навчальних корпусах обладнано спеціалізовані комп'ютерні лабораторії (площею 969,8) з новітнім програмним забезпеченням, 8 читальних залів на 239 місць, актові зали (1005,82 м²), спортивні зали (965,9 м²), спортивний майданчик з необхідним обладнанням, автодром, навчальні майстерні площею 464,4 м². Загальна площа, що припадає на одного студента денної форми навчання складає 3,8 м².

Загальна площа спортивних споруд становить 13100 м². Спортивні зали забезпечені всім необхідним спортивним устаткуванням.

Для освітнього процесу використовується 136 спеціалізованих приміщень, із них: 54 лабораторії, 70 кабінетів, 12 приміщень оснащені аудіо та відеотехнікою. Площа навчальних приміщень - 19362,2 м².

Санітарно-технічний стан всіх приміщень, лабораторній, навчальних аудиторій відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. У них забезпечується необхідний тепловий, санітарний та протипожежний режим. Студенти мають змогу харчуватися у буфетах та їдальні університету; займатися у спортивних секціях з баскетболу, волейболу, музичних та наукових гуртках тощо.

Облік матеріальних цінностей ведеться відповідно до чинних інструкцій. Щорічно проводяться підсумкові інвентаризації матеріальних цінностей за встановленими рахунками, а також щомісячні вибіркові ревізії за поточними планами.

Бібліотека університету займає площу 772,3 кв. м., налічує книжковий фонд у 271657 примірників, має книгосховище, читальні зали, у т. ч. зал для викладачів на 25 місць. Студенти Бердянського державного педагогічного університету загалом мають можливість користуватися фондами науково-методичної літератури, яка є в наявності в університетських бібліотеках та методичних кабінетах.

При кожному факультеті працюють методичні кабінети, медіатеки, які мають відкритий доступ до репозитарію бібліотек України, достатню кількість навчально-методичних посібників, розгорнутих планів практичних та лабораторних занять. Це дозволяє студентам ефективно здійснювати підготовку до занять. Кількість примірників

навчальної літератури, якою можуть користуватися студенти на факультетах при підготовці до практичних та лабораторних занять, є достатньою.

Освітній процес забезпечений сучасними персональними ЕОМ (438 од.). Кількість робочих комп'ютерних місць з розрахунку на 100 студентів денної форми навчання складає 14 одиниць.

Професійну підготовку з напрямку підготовки 6.030401 «Правознавство» у Бердянському державному педагогічному університеті започатковано у 2013 році. Бакалаврів фаху готує гуманітарно-економічний факультет БДПУ. У складі факультету функціонують п'ять кафедр: економіки та фінансів; правознавства; історії та філософії; менеджменту та адміністрування; економіки підприємства та економічної теорії. Підготовку фахівців здійснює висококваліфікований професорсько-викладацький склад.

На освітній ступінь «бакалавр» напрямку підготовки 6.030401 «Правознавство» ліцензований обсяг складає 50 осіб денної форми і 30 осіб заочної форми навчання. Станом на 01.10.2017 року на гуманітарно-економічному факультеті навчається 423 студенти денної форми навчання. Переважна більшість студентів - мешканці Запорізької, Дніпропетровської, Донецької областей, також навчаються і студенти з інших регіонів України.

Випусковою фаховою кафедрою є кафедра правознавства, яку очолює кандидат юридичних наук, доцент Д.В. Каменський. На кафедрі правознавства освітній процес забезпечують 12 викладачів, з яких 2 професори - доктор юридичних наук, професор Фролов Ю.М., доктор педагогічних наук, професор Баханов К.О.; кандидати юридичних наук, доценти Каменський Д.В., Дудорова К.Б., кандидат юридичних наук, ст. викладач Линник Г.М., кандидат історичних наук, доцент Макаренко Т.П., кандидат історичних наук, доцент Папанова В.А., кандидат педагогічних наук, доцент Мирошніченко В.О., кандидат педагогічних наук, доцент Федчиняк А.О., кандидат політичних наук, ст. викладач Іванова Н.С. До освітнього процесу залучені практики, які працюють за внутрішнім сумісництвом - ст. викладач Вруцька М.П., ст. викладач Кальченко І.А.

Викладачі кафедри правознавства з 2016 року працюють над комплексною науковою темою: «Наукове забезпечення розвитку законодавства України за умов функціонування ринкової економіки», яку зареєстровано в УкрІНТЕІ (державний реєстраційний номер 011611008838). Розробка комплексної теми кафедри передбачає розроблення та реалізацію сучасних наукових та методичних підходів до вивчення проблем українського законодавства, а також аналіз шляхів їх розв'язання в контексті розвитку ринкових відносин в Україні; пошук нових методів правового забезпечення розвитку вітчизняної економіки та ідентифікацію ефективних заходів юридичної відповідальності за порушення відносин у сфері ринкового господарювання. Оформлення результатів дослідження передбачає публікацію наукових статей, участь у всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях та круглих столах, видання монографій та навчально-методичних посібників.

Широке використання в освітньому процесі знаходять одноосібні та колективні монографії, навчально-методичні посібники та методичні рекомендації викладачів кафедри правознавства. За період 2015-2017 років було видано 2 навчально-методичні посібники та 1 колективну монографію, 14 наукових статей, у т.ч. 4 - у зарубіжних виданнях, 2 роботи проіндексовані в наукометричній базі SCOPUS.

Викладачі випускової кафедри щорічно публікують статті у збірниках наукових праць академічних установ та закладів вищої освіти України та зарубіжжя. Викладачі кафедри правознавства беруть активну участь у міжнародних, всеукраїнських і міжвузівських наукових конференціях та семінарах, на яких оприлюднюють результати своїх наукових досліджень.

У 2014, 2015, 2017 роках кафедрою правознавства було організовано та проведено Міжнародні науково-практичні конференції «Азовські правові читання», за результатами яких було видано збірки тез.

Значна увага приділяється організації науково-дослідницької роботи студентів як одному із найважливіших засобів підвищення якості підготовки фахівців у вищій школі. Науково-дослідницька робота студентів в освітньому процесі є обов'язковою та визначається навчальним планом підготовки бакалаврів у вигляді підготовки бакалаврської роботи.

Формуванню професійних та особистісних якостей майбутніх фахівців-правознавців сприяє система виховної роботи, функціонування якої забезпечується злагодженою взаємодією кафедри з деканатом гуманітарно-економічного факультету. Виховний процес за своїм характером має професійну спрямованість, узгоджує і об'єднує навчальну та позааудиторну виховну діяльність. Значна відповідальність за виховання майбутніх фахівців покладається на тьюторів академічних груп, які призначаються із числа досвідчених викладачів випускової кафедри.

Висновок: експертна комісія підтверджує факт наявності в Бердянському державному педагогічному університеті документів, що регламентують освітню діяльність, забезпечують правові основи навчальної діяльності. Загальні показники діяльності університету відповідають нормативам Міністерства освіти і науки України та свідчать про можливість акредитації в Бердянському державному педагогічному університеті напряму підготовки 6.030401 «Правознавство».

2. Формування контингенту студентів

Підготовка фахівців на гуманітарно-економічному факультеті БДПУ здійснюється за рахунок коштів державного бюджету України та за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

Вивчення потреб регіону у кваліфікованих юристах здійснюється через взаємодію з органами державної влади та місцевого самоврядування, судами, правоохоронними органами, органами нотаріату та адвокатури, органами освіти. Професорсько-викладацький склад кафедр гуманітарно-економічного факультету постійно здійснює профорієнтаційну роботу, яка включає низку компонентів: професійну інформацію, професійну діагностику, професійну освіту, професійну пропаганду, професійне виховання. Кафедрами підготовлено та видано буклети, інформаційні листи, брошури, інформативний відеоролик, в яких подається інформація про умови вступу та зарахування на перший курс, на другий і третій курси - на підставі диплому «молодшого спеціаліста» зі спорідненого напряму підготовки бакалаврів та на базі диплому «бакалавра» - на освітній ступінь «магістр».

Традиційними є такі форми профорієнтаційної роботи:

- виступи викладачів на конференціях, зборах перед студентами закладів професійної освіти, коледжів та учнями ліцеїв, шкіл, гімназій з пропагандою загальноправових і

фахових юридичних знань і відповідною рекламою спеціальності, за якою здійснюється підготовка фахівців на факультеті;

- виступи викладачів перед керівниками закладів освіти на методичних об'єднаннях, семінарах;
- виступи на батьківських зборах випускників шкіл;
- щорічне проведення Дня відкритих дверей на факультеті із активним залученням викладачів кафедри та студентів правників;
- залучення студентів спеціальності до профорієнтаційної роботи серед школярів міста і області під час різних видів практики;
- залучення студентів заочної форми навчання до профорієнтаційної роботи за місцем проживання;
- публікації у пресі, рекламні матеріали на телебаченні та в мережі Інтернет тощо;
- запрошення випускників шкіл та всіх бажаючих для відвідування курсів лекцій американських практикуючих юристів, які викладають на гуманітарно-економічному факультеті, у межах співпраці факультету з Центром міжнародних правових досліджень;
- організація зустрічей з випускниками шкіл та професійних училищ;
- публікація матеріалів про видатні події в житті факультету в засобах масової інформації;
- використання соціальної мережі Інтернет, вихід на сайти навчальних закладів з метою подання інформації рекламного і профорієнтаційного характеру.

Цілеспрямована робота з абітурієнтами, що організовується викладачами кафедри та факультету загалом спрямована на підтримання контингенту студентів на достатньому рівні, незважаючи на конкуренцію з іншими ЗВО Запорізького регіону.

Професійна інформація включає практичні знання у сфері права, які сприяють формуванню в особистості активної професійно-орієнтованої позиції, що відповідає суб'єктивним і об'єктивним умовам здійснення вільного власного професійного самовизначення. Кафедрами гуманітарно-економічного факультету постійно створюються умови щодо полегшення адаптації студентів до навчання в університеті. Значну роль у цьому відіграють збори для студентів, на яких відбуваються зустрічі з завідувачами кафедр факультету, заступниками декана з навчальної та виховної роботи, які спрямовуються на роз'яснення правил внутрішнього розпорядку, обов'язків і прав студентів, специфіки організації освітнього процесу у ЗВО, різних форм навчальних занять і самостійної підготовки.

До роботи з інформаційного забезпечення і організації дозвілля студентів активно залучається студентське самоврядування.

На початку навчального року студенти отримують інформаційний пакет, що містить необхідну інформацію про університет та факультет в цілому, організацію освітнього процесу за спеціальністю.

Згідно з графіком освітнього процесу кафедрами гуманітарно-економічного факультету кожного семестру проводиться поточна або підсумкова атестація студентів з усіх дисциплін. Результати атестації регулярно розглядаються на засіданнях кафедр та радах факультету. Для студентів, які мають академічну заборгованість, організовуються додаткові консультації, індивідуальні заняття, що дає можливість надолужити пропущене та підвищити успішність з відповідних дисциплін.

Випусковою кафедрою систематично та послідовно здійснюється робота з адаптації та збереження контингенту студентів. У межах такого підходу розроблена система морального та матеріального заохочення для студентів, які виявляють наполегливість і досягають високих результатів у навчанні. Для студентів, які мають незадовільні академічні результати, проводяться заходи, спрямовані на підвищення відповідальності і дисциплінованості за участю заступника декана з виховної роботи та тьюторів академічних груп. Якщо така цілеспрямована робота не призводить до позитивних змін, то на засіданні кафедри приймаються відповідні рекомендації стосовно доцільності подальшого навчання окремих студентів.

Постійну допомогу у вирішенні різнопланових проблем як на рівні факультету, академічної групи, так і конкретної особи, студенти отримують від тьюторів груп. Щорічно складаються та затверджуються на засіданні кафедри плани роботи тьюторів із академічними групами, в яких передбачені такі напрями роботи, як: навчальна, наукова, суспільна, патріотична, трудова, естетична.

Рекламна інформація про умови навчання за освітнім ступенем «бакалавр» розповсюджується серед випускників інших спеціальностей гуманітарно-економічного факультету, розміщується в засобах масової інформації, розсилається на електронні адреси районних та міських відділів освіти різних регіонів.

Фаховими кафедрами та деканатом проводиться значна робота, спрямована на формування та збереження контингенту студентів. Колектив гуманітарно-економічного факультету постійно працює над удосконаленням традиційних та пошуком нових форм профорієнтаційної роботи, які б підвищували її результативність.

Висновок: за результатами проведеної перевірки експертною комісією встановлено, що формування контингенту студентів у Бердянському державному педагогічному університеті проводиться у межах ліцензованого обсягу та відповідно до вимог чинного законодавства. Комплексні організаційні, методичні та виховні заходи, які здійснюються викладачами випускової кафедри та деканатом, забезпечують формування якісного складу студентів за напрямом підготовки б. 030401 «Правознавство».

3. Зміст підготовки фахівців

Навчальний план підготовки освітнього ступеня «бакалавр» напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» розроблено на основі погоджених з МОН України компонентів стандарту вищої освіти з напряму підготовки Правознавство, який розраховано на три роки і десять місяців навчання, що забезпечує професійно-орієнтовану гуманітарну та соціально-економічну, професійну та практичну підготовку фахівців, для чого передбачено 2700 годин (90 кредитів). Згідно з Методичними рекомендаціями Міністерства освіти і науки України щодо запровадження кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах (лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-119 від 26.02.2010 р.), змінено ціну кредиту ЕСТ8 з 36 на 30 годин. З них на опанування професійно-орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки відведено 18 кредитів (540 годин), професійну та практичну підготовку - 72 кредити (2160 годин).

У навчальному плані раціонально і логічно сплановано блоки дисциплін кожного циклу.

Внесення корективів до навчальних планів і програм здійснюється з урахуванням досягнень вітчизняної юридичної науки і освіти. Ознайомленню студентів з цими досягненнями сприяє участь викладачів та самих студентів у міжнародних та науково-практичних конференціях, які проводяться в Україні та інших країнах.

На підставі затверджених навчальних планів щорічно складаються графік освітнього процесу та робочі навчальні плани. Всі дисципліни викладаються у визначеному семестрі та у встановленій навчальним планом кількості годин.

Розклад занять будується відповідно до робочого плану та графіка освітнього процесу. Деканат гуманітарно-економічного факультету створює стабільний розклад. Контроль за відповідністю розкладу робочому навчальному плану здійснюють декан і заступник декана з навчальної роботи.

Освітній процес в університеті здійснюється за такими видами навчальної роботи: аудиторні навчальні заняття, самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи.

Аудиторні навчальні заняття проводяться за затвердженим в установленому порядку розкладом. До основних видів аудиторних навчальних занять належать: лекції, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації.

Самостійна робота (СР) студента є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Під час СР студент опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, проводить науково-дослідну роботу тощо. Зміст СР над конкретною дисципліною визначається робочою навчальною програмою з цієї дисципліни, навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Оновлення змісту підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» з напрямку підготовки 6.030401 Правознавство здійснюється шляхом щорічного коригування переліку дисциплін вибіркового циклу, а також щорічного оновлення робочих навчальних планів та робочих навчальних програм.

З 2016 р. у БДПУ здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти спеціальності 081 Право за освітньо-професійною програмою «Право».

Висновок: надані закладом вищої освіти матеріали підтверджують, що зміст підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» та відповідна нормативно-правова база організації освітнього процесу повністю відповідають встановленим вимогам до акредитації.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Освітній процес за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» здійснюється відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми.

Управління і контроль за освітнім процесом підготовки фахівців, які навчаються за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство», мають таку ієрархічну структуру: «викладач - кафедра - деканат - навчальний відділ - ректорат» з чітким розподілом обов'язків і відповідальності. Їх функції регулюються Положенням про планування та облік основних видів роботи науково-педагогічних працівників Бердянського державного педагогічного університету (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 30.06.2016 р., протокол №17; введено в дію наказ^{ТМ*} КТТТ/ 01.07.2016 р. №102), Положенням про

кафедру та Положенням про факультети (затверджені рішенням вченої ради БДПУ від 31.10.2013 р., протокол №3; введені в дію наказом БДПУ від 01.11.2013 р. №166).

Кафедри, які здійснюють підготовку юристів, організовують освітню діяльність з певної групи споріднених дисциплін, проводять з усіх форм навчання лекції, практичні, індивідуальні та інші види занять, які передбачені навчальними планами; здійснюють керівництво практиками, курсовими роботами; організовують самостійну роботу студентів; проводять семестровий та поточний контроль успішності студентів, контролюють якість роботи викладачів.

Деканат факультету працює за затвердженими планами роботи деканату, організовує освітній процес, контролює наявність навчально-методичного забезпечення, розробляє комплексний план контрольних заходів; узгоджує функціонування кафедр, викладачі яких задіяні у виконанні навчальних планів з підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» та організовує роботу студентів.

Навчальний відділ університету і ректорат забезпечують належні матеріально-організаційні умови для забезпечення освітнього процесу та загальний контроль за всіма його аспектами та ланками.

Чітку систему організації навчання фахівців освітнього ступеня «бакалавр» забезпечує графік освітнього процесу університету та факультету, а також робочі плани з напряму підготовки 6.030401 Правознавство, які затверджуються кожного навчального року.

Планування навчального навантаження викладачів кафедри правознавства та його виконання обговорюється на засіданнях кафедр на початку, в середині та в кінці навчального року. Середнє навантаження викладачів кафедри складає 600 годин. Виконання викладачами кафедри правознавства навантаження контролюється завідувачем кафедри. За необхідності, в робочому порядку здійснюється перерозподіл навантаження. Усі зміни фіксуються і належним чином оформлюються.

Протягом навчального року аналізуються причини недовиконання або перевиконання викладачами запланованого навантаження і вносяться корективи у планування. Особлива увага звертається на недоліки у плануванні з метою їх усунення наступного року.

Експертною комісією встановлено, що належна увага приділяється організаційно-методичному забезпеченню освітнього процесу. Кожна дисципліна навчального плану має навчально-методичний комплекс, що відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України. До навчально-методичних комплексів входять навчальні та робочі програми, тексти лекцій, плани семінарських або практичних, лабораторних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів, питання для самоконтролю, тематика курсових робіт з методичними вказівками щодо їх виконання (за необхідності); програми практик (за необхідності); завдання для поточного контролю, підсумкові тестові завдання, питання до заліків, екзаменів, ректорські контрольні роботи, комплексні контрольні роботи (для нормативних дисциплін). Окремо розроблені програми підсумкової атестації, тематика кваліфікаційних робіт та методичні рекомендації щодо їх виконання.

Методична забезпеченість освітнього процесу відповідає сучасним вимогам. Кафедра правознавства, так само як і всі кафедри університету, проводить цілеспрямовану роботу з розробки та вдосконалення навчально-методичних комплексів у напрямку регламентації

всіх видів навчальної діяльності студентів. Проте деякі питання методичного забезпечення вимагають більш ретельного наукового обґрунтування, зокрема, зміст і обсяг пакету презентаційних матеріалів із фахових дисциплін.

Дисципліни всіх циклів навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» на 100% забезпечені навчально-методичними матеріалами, зокрема, навчальними програмами, планами практичних та лабораторних робіт, завданнями для самостійної роботи студентів, комплексними контрольними роботами.

Забезпечення студентів, які навчаються за напрямом підготовки 6.030401 Правознавство, навчально-методичною літературою, можна вважати задовільним, про що свідчать показники (коефіцієнт забезпечення студентів із фахових дисциплін - кількість підручників та навчальних посібників на одного студента відповідає акредитаційним вимогам), проте окремі позиції навчально-методичної літератури потребують оновлення.

Методичний кабінет кафедри правознавства забезпечений достатньою кількістю як українських, так і іноземних видань: підручники, навчальні посібники, практикуми з цивільного та кримінального права, господарського права, кримінології, криміналістики, юридичної деонтології тощо; фахових періодичних видань: журнали «Вісник Прокуратури», «Право України», «Підприємництво, господарство і право», газета «Юридичний вісник України», «Урядовий кур'єр» та інші періодичні видання.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчального процесу постійно перебуває в центрі уваги методичної та вченої рад гуманітарно-економічного факультету БДПУ. Ця робота чітко спланована: регулярно проводяться засідання рад, на яких розглядаються питання організації освітнього процесу, його методичного забезпечення, вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців.

Методична та вчена рада гуманітарно-економічного факультету, кафедра правознавства та інші кафедри, що здійснюють підготовку юристів, приділяють значну увагу організації та плануванню самостійної роботи студентів, керуючись Положенням про організацію самостійної роботи студентів БДПУ (введено в дію рішенням вченої ради БДПУ від 29.03.2012 р., протокол №9). Роль самостійної роботи з року в рік зростає, адже час навчання в університеті, в основному, залишається незмінним, а обсяг наукової та навчально-методичної інформації постійно збільшується. У навчальних планах час, який виділяється студентам на самостійну роботу, складає в середньому 50% від її загального обсягу.

Самостійна робота студентів з усіх дисциплін забезпечена методичними матеріалами на рівні 100%. Викладачами кафедри чітко виділені питання для самостійного опрацювання та розроблені методичні рекомендації щодо її виконання, створено фонд лекцій. Організація освітнього процесу передбачає різні види самостійної роботи студентів: поглиблене вивчення матеріалу за рекомендованими підручниками і навчальними посібниками; самостійне опрацювання окремих розділів, тем, логічно завершених частин курсу; виконання поточних завдань, творчих робіт, підготовка рефератів; аудиторне проектування під керівництвом викладача в спеціалізованих кабінетах; виконання індивідуальних та групових проектів; вирішення конкретних правових ситуацій і задач; участь у науково-дослідній роботі. Самостійна робота студентів регламентується робочими програмами навчальних курсів.

Виконання студентами курсових робіт з юридичних дисциплін є важливою складовою частиною навчального процесу, однією з форм підготовки кваліфікованих фахівців у галузі права. Курсова робота є самостійним юридичним дослідженням і є важливою складовою навчального процесу як засобу перевірки готовності студентів до самостійної та водночас якісної наукової роботи. Організуючи роботу студентів над виконанням курсових робіт, викладачі кафедри керуються Методичними рекомендаціями з написання курсових робіт з юридичних дисциплін (затверджені рішенням кафедри правознавства БДПУ від 01.09.2017 р., протокол №1).

За весь період навчання передбачено написання студентами курсових робіт з таких навчальних дисциплін: «Теорія держави і права» – у другому семестрі; «Цивільне та сімейне право» – у четвертому семестрі; «Кримінальне право» – у п'ятому семестрі; «Цивільний процес» – у шостому семестрі; «Кримінальний процес» – у сьомому семестрі.

Підготовка кваліфікованих юристів передбачає поєднання теоретичних знань з практичними вміннями і навичками їх застосування в професійній діяльності. Відповідно, практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців у вищих навчальних закладах. Організація проходження студентами практики здійснюється відповідно до Положення про проведення практики студентів Бердянського державного педагогічного університету (введено в дію наказом БДПУ від 26.12.2013 р. №198) та Наскрізної програми практик для студентів напряму підготовки Правознавство (затвердженого рішенням кафедри правознавства БДПУ від 01.10.2017 р., протокол № 2).

Практика передбачає безперервність та послідовність її проведення, формування в студентів необхідного і достатнього обсягу практичних знань і вмінь відповідно до освітнього ступеня «бакалавр». Практика покликана сформувати в майбутніх юристів професійне мислення, вміння і навички розв'язувати практичні завдання, забезпечити оволодіння ними формами і методами діагностичної, консультаційної, позовної та судової роботи, сприяти усвідомленню студентами своїх особистісних якостей і рівня підготовленості до майбутньої професійної діяльності, ознайомити їх зі специфікою діяльності юриста в різних місцях працевлаштування.

За весь період навчання студенти проходять такі види практик:

- навчальну – у четвертому семестрі (протягом 4 тижнів);
- виробничу – у шостому семестрі (протягом 4 тижнів);
- виробничу – у восьмому семестрі (протягом 6 тижнів).

Позитивним є те, що більша частина студентів має можливість проходити різні види практик у межах одних і тих самих баз практик (у судах, адвокатських конторах, у нотаріусів, в органах поліції та прокуратури тощо) упродовж кількох років. Студенти-правники БДПУ проходять практики зокрема на базі Бердянського центру безоплатної правової допомоги, виконкому Бердянської міської ради, Бердянської юридичної консультації Запорізької колегії адвокатів, ФГ «Мрія», ГО «Пролісок-Бердянськ», Бердянського міського відділу виконавчої служби, приватних юридичних консультацій м. Бердянська.

Усі види практик забезпечені програмами, методичними рекомендаціями щодо виконання основних завдань, зразками звітної документації.

Умовою діяльності Бердянського державного педагогічного університету є наявність системи забезпечення і контролю якості освітніх послуг. При цьому колектив науково-

педагогічних працівників керується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Бердянським державним педагогічним університетом (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 27.08.2015 р., протокол №1; введено в дію наказом БДПУ від 31.08.2015 р. №115).

На вченій раді університету та ректораті не рідше одного разу на півріччя розглядаються питання про якість освітнього процесу в БДПУ, окремих факультетів, кафедр. Критеріями якості освітнього процесу в БДПУ є: наявність затверджених у встановленому порядку навчальних планів, графіків навчального процесу, робочих програм з дисциплін; відповідність змісту навчальних планів і робочих програм вимогам та стандартам; відповідність розкладу занять логіці викладання кожної дисципліни; відповідність елементів освітнього процесу затвердженим планам та програмам; комплектність і достатність методичного забезпечення дисциплін, достатність, регулярність і рівень організації поточного, підсумкового контролю та підсумкової атестації, оперативність прийняття і реалізації корегувальних засобів.

Контроль знань, умінь та навичок студентів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» здійснюється на рівні: викладач – кафедра – деканат гуманітарно-економічного факультету – ректорат Бердянського державного педагогічного університету і включає кілька видів згідно з Положенням про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень студентів Бердянського державного педагогічного університету згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС) (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 01.02.2013 р., протокол №9; введено в дію наказом БДПУ від 07.03.2013 р. №41).

Проведення поточного контролю рівня знань, умінь та навичок студентів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» здійснюється в ході освітнього процесу шляхом проведення усного та письмового опитування, контрольних робіт, тестування тощо. Поточний контроль забезпечує зворотний зв'язок студент – викладач у процесі навчання. Цей контроль на рівні викладача проводиться на всіх видах занять та є самооцінкою ефективності його праці. Завідувач кафедри контролює хід навчального процесу та виконання контрольних заходів.

Проведення підсумкового контролю рівня знань, умінь та навичок студентів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» проводиться наприкінці кожного семестру у вигляді захисту курсових робіт, практик, складання заліків та екзаменів.

Ректорський контроль якості підготовки студентів за напрямом підготовки 6.030401 Правознавство проводиться з дисциплін, що були вивчені в попередньому семестрі, як для перевірки готовності студентів до підсумкового контролю, так і для перевірки залишкових знань студентів. Ректорський контроль проводиться за розробленими кафедрою ректорськими контрольними роботами (РКР) з відповідних дисциплін.

Керівництво організацією та проведенням ректорського контролю покладається на першого проректора, навчальний відділ. Навчально-методичне забезпечення ректорського контролю покладається на відповідні кафедри та навчальний відділ.

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 25.06.2015 р., протокол №13; введено в дію наказом БДПУ від 31.08.2015 р. №115), для проведення підсумкової атестації випускників

створюється екзаменаційна комісія. Строк проведення підсумкової атестації визначається навчальним планом.

Робота екзаменаційної комісії регулюється Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Бердянському державному педагогічному університеті (затверджено вченою радою університету 26.02.2015 р., протокол №8; введено в дію наказом БДПУ від 27.02.2015 р. №37).

Програми екзаменів підсумкової атестації та білети розробляються викладачами кафедри правознавства, обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри правознавства (у 2017 навчальному році – протокол №7 від 16 березня 2017 р.).

Програма екзамену з правознавства містить три блоки теоретико-практичних питань з навчальних дисциплін: «Теорія держави і права», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Цивільне право», а також практичні завдання з означених дисциплін. Підсумковий екзамен покликаний виявити компетенції випускників з базових юридичних дисциплін, визначити готовність майбутнього фахівця реалізувати в практичній роботі здобуті у ВНЗ юридичні знання.

***Висновок:** за результатами аналізу показників навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців за напрямом 6.030401 «Правознавство» експертна комісія зазначає, що освітній процес здійснюється відповідно до чинних вимог, затверджених освітньо-професійною програмою, навчальним планом, вимогами нормативних та навчально-методичних документів у галузі вищої освіти. Комісією встановлено, що всі дисципліни навчального плану, курсового проектування, програми практики та підсумкової атестації мають необхідне методичне забезпечення. Таким чином, навчально-методичне та програмове забезпечення освітнього процесу з кожної дисципліни робочого плану, організація освітнього процесу за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» повністю відповідають акредитаційним вимогам.*

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Підготовка за напрямом 6.030401 «Правознавство» здійснюється 33 викладачами кафедр Бердянського державного педагогічного університету, з них – докторів наук, професорів – 3 (9 %). Штатних кандидатів наук, доцентів – 25 (76 %). Старших викладачів – 3 (9 %). Асистентів – 2 (6 %). 31 викладач задіяний на постійній основі та двоє на засадах внутрішнього сумісництва. Переважна більшість викладачів мають понад 15 років науково-педагогічного стажу в ЗВО.

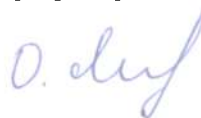
Науково-педагогічна кваліфікація всіх викладачів (100%) відповідає змісту дисциплін, що викладаються ними.

Середній вік викладачів – 45 років (кандидатів наук, доцентів).

Випусковою кафедрою з підготовки юристів за освітнім ступенем «бакалавр» є кафедра правознавства. На кафедрі працює 12 викладачів, серед яких 92% мають наукові ступені та вчені звання. 80% викладачів кафедри правознавства мають фахову юридичну освіту, досвід практичної роботи у сфері права. Більшість викладачів мають стаж роботи понад 15 років у ЗВО і перебувають в активному творчому віці. Викладачі пенсійного віку складають 8,3%.

Науково-творчий пошук колективу кафедри правознавства спрямовують провідні викладачі – доктор юридичних наук, професор Ю.М. Фролов, кандидати юридичних наук,

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

доценти Д.В. Каменський, К.Б. Дудорова, кандидат юридичних наук, старший викладач Г.М. Линник та інші.

Кафедру правознавства очолює кандидат юридичних наук, доцент Д.В. Каменський. Він є автором понад 120 наукових публікацій з актуальних проблем кримінального права. У лютому 2010 року Дмитро Васильович захистив кандидатську дисертацію на тему: «Кримінальна відповідальність за податкові злочини за федеральним законодавством США». Науковий інтерес: кримінальна відповідальність за економічні злочини за законодавством України та США; кримінальна відповідальність юридичних осіб (корпорацій); порівняльне кримінальне право.

Каменський Д.В. вільно володіє англійською мовою, пройшов наукове стажування в школі права Стетсонського університету (м. Галфпорт, штат Флорида, США) протягом вересня 2015 р. – березня 2016 р. У червні 2017 р. прочитав курс лекцій з порівняльного кримінального права в цьому ж ЗВО. Має публікацію у журналі, що індексується у міжнародній наукометричній базі даних Scopus (DmitriyKamensky, JuliaE. Sullivan. Howcyber-attacksinUkraineshowthevulnerabilityoftheU.S. powergrid. – TheElectricityJournal 30(2017). – Р. 30–35.). Має грамоти ректора БДПУ «За високі показники в рейтингу міжнародної діяльності БДПУ» (13 травня 2016 р.); «За активну наукову діяльність» (19 травня 2016 р.); Подяку міського голови Бердянська за плідну науково-педагогічну діяльність (2016 р.); Лист від Посла США в Україні про визнання Дмитра Каменського переможцем Програми розвитку академічних працівників у 2015 р.

Каменський Д.В. систематично читає лекції з професійних дисциплін студентам БДПУ англійською мовою.

Із метою підвищення науково-професійного рівня викладання юридичних дисциплін для майбутніх фахівців і вдосконалення навчально-методичної та науково-дослідної роботи на кафедрі налагоджена діяльність за такими напрямками:

- організація та проведення науково-практичних конференцій з актуальних проблем права;
- підготовка до друку спільних збірників наукових праць викладачів і студентів, навчально-методичних посібників;
- участь у науково-практичних конференціях різного рівня, семінарах, круглих столах та тренінгових програмах.

Експертна комісія встановила, що підвищення кваліфікації та атестація професорсько-викладацького складу проводиться згідно з планом роботи кафедри правознавства за різними формами: стажування відповідно до п'ятирічного плану підвищення професійної кваліфікації викладачів, навчання в аспірантурі та докторантурі. Стажування викладачів кафедри правознавства проводиться на базі Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого (м. Харків), Запорізького національного університету, Донецького державного університету управління (м. Маріуполь), Луганського державного університету ім. Е.О. Дідоренка (м. Сєвєродонецьк), Класичного приватного університету (м. Запоріжжя), Маріупольського державного університету. За останні п'ять років відповідно до плану підвищення кваліфікації пройшли всі викладачі кафедри.

Своїм теоретичним та практичним досвідом викладачі кафедри правознавства діляться зі студентами, організуючи пошукову роботу в проблемних групах, залучають

студентів до активної науково-дослідної роботи. Традиційними стали такі цікаві форми залучення студентської молоді до наукового пошуку, як тематичні конференції, юридичні турніри, диспути, ігрові судові процеси, правові брейн-ринги, майстер-класи тощо, які дозволяють формувати знання, професійні вміння й навички в майбутніх практичних юристів шляхом їх залучення до інтенсивної пізнавальної діяльності. Викладачі кафедри правознавства постійно готують студентів до участі в олімпіадах з права, конференціях різного рівня, конкурсах наукових проектів, Днях науки. Про рівень студентської творчості та якість їх підготовки викладачами кафедри свідчать отримані дипломи, нагороди, публікації кращих виступів студентів у збірниках матеріалів конференцій.

Висновок: проведена на місці перевірка інформації щодо кількісних та якісних показників діяльності професорсько-викладацького складу БДПУ, наведеної в акредитаційній справі, свідчить про її достовірність і відповідність державним вимогам щодо кадрового забезпечення освітнього процесу в частині підготовки фахівців напрямку 6.030401 «Правознавство».

6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Бердянський державний педагогічний університет має дев'ять навчальних корпусів, 3 гуртожитки загальною площею 12671,7 м², студентську їдальню на 120 місць, буфети. Загальна площа будівель – 39697,3 м², площа навчальних приміщень складає 19362,2 м².

Інформація про загальні площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі Бердянського державного педагогічного університету.

У освітньому процесі використовуються як лекційні аудиторії, так і спеціалізовані кабінети та лабораторії, які оснащені аудіо та відеотехнікою. Площа навчально-лабораторних приміщень – 17426,5 м².

Крім того, в університеті обладнано комп'ютерні аудиторії, які містять у середньому по 10-15 ПК, підключених до мережі Інтернет. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу обладнанням, навчальними приладами, інструментами та матеріалами здійснюється відповідно до вимог навчальних програм.

В університеті постійно приділяється увага зміцненню матеріально-технічної бази освітнього процесу, забезпеченню кафедр сучасним обладнанням, приладами, комп'ютерною технікою, розширенню мережі комп'ютерних класів, системи WiFi тощо. Наприклад, в 2015 р. на кошти гранту Єврокомісії було придбано найсучаснішу техніку і відкрито Компетентісний центр інклюзивної освіти для проведення занять та різноманітних наукових та навчально-методичних заходів. У 2016 р. на кошти гранту «УКРінфосистеми» придбано комп'ютерну техніку, інтерактивну дошку, проектор, та відкрито Центр вивчення мов. У 2010-2011 рр. для підвищення якості навчання студентів-журналістів на кошти гранту від Фонду розвитку ЗМІ посольства США було надано сучасне технічне оснащення для лабораторії радіожурналістики БДПУ, а в 2017-2018 рр. – для створення навчальної лабораторії «Телестудія медіацентру».

Всі будівлі та споруди, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам і правилам, державним будівельним нормам України ДБН В2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», затвердженим наказом Держкоммістобудування України від 27.06.96 № 117. Територія навколо навчальних

корпусів та гуртожитку має зелені насадження, газони, сквери, асфальтові доріжки та під'їзди.

Університет підтримує в належному стані системи опалення, електро- та водопостачання. Із метою впровадження енергозберігаючих технологій поетапно проводиться установка металопластикових вікон, виконується своєчасно заміна (або ремонт) та перевірка лічильників тепла, води, електроенергії, використовуються енергозберігаючі лампи.

Облік матеріальних цінностей здійснюється відповідно до чинних інструкцій. Щорічно проводяться підсумкові інвентаризації матеріальних цінностей за встановленими рахунками, а також щомісячні вибіркові ревізії за поточними планами.

Одним із пріоритетних напрямків розвитку освітньої діяльності в Бердянському державному педагогічному університеті є запровадження новітніх інформаційних технологій у освітній процес і його обслуговування. Головна мета полягає в ефективному використанні програмно-технічних засобів і комп'ютерної техніки.

В університеті створено локальну комп'ютерну мережу з виходом до Інтернету, який забезпечується трьома провайдером. У комп'ютерних класах, які обладнані сучасною технікою, проводяться практичні заняття з усіх дисциплін, навчальні програми яких передбачають використання комп'ютерної техніки. Навчальні аудиторії використовуються також для організації самостійної роботи студентів, викладачів та працівників університету. Продовжується робота з оновлення та розширення комп'ютерного парку, впроваджуються найсучасніші програмні системи та додатки, студенти мають можливість працювати в мережі Інтернет. В освітньому процесі використовується ліцензійне програмне забезпечення. Демонстраційні версії та програмне забезпечення фірми Microsoft встановлене згідно з програмою Microsoft Developer Network Academic Alliance.

Загальна кількість комп'ютерів у БДПУ нараховує 438 одиниць. Створено необхідні умови для широкого використання сучасних інформаційних технологій і комп'ютерної техніки в освітньому та науковому процесі.

В університеті вирішуються питання матеріального забезпечення соціально побутових потреб студентів: іногородні студенти на 70% забезпечені гуртожитком. Варто зазначити, що для студентів створено належні умови для фізичного та духовного розвитку. Університет має дві спортивні зали, спортивні майданчики, оснащення для проведення секції настільного тенісу, баскетболу, волейболу, міні футболу, фітнесу, аеробіки, пауерліфтингу, важкої атлетики, армспорту, шахів, легкої атлетики, гімнастики. Для цього в 2017 р. було поновлене спортивне обладнання та інвентар.

Висновок: експертна комісія констатує, що Бердянський державний педагогічний університет має достатню кількість та належне облаштування навчальних, адміністративних та службових приміщень, які необхідні для організації освітнього процесу за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» та санітарно-технічний стан яких відповідає встановленим нормативним вимогам.

7. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

Підготовка фахівців освітнього ступеню «бакалавр» напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» здійснюється із залученням необхідного інформаційного забезпечення.

Його основу складають бібліотечні фонди Бердянського державного педагогічного університету та електронні каталоги.

В структурі університету 2 бібліотеки: бібліотека Бердянського державного педагогічного університету, загальна площа приміщень якої становить 772,3 м² та бібліотека Економіко-гуманітарного коледжу, загальна площа приміщень якого становить 96,6м².

Обслуговування літературою студентів та професорсько-викладацького складу здійснюється 3-ма абонементами і читальним залом на 80 читацьких місць. Крім того, працюють спеціалізовані читальні зали на факультетах та кафедрах: суспільних дисциплін (22 місця), філологічних дисциплін (32 місця), дошкільної педагогіки та психології (25 місць), методики початкової освіти (32 місця), комп'ютерних технологій (20 місць).

Число читачів за єдиною реєстраційною картотекою складає 49971 осіб, зокрема, студентів – 4612, викладачів – 245.

За 2017 рік на запити користувачів довідково-інформаційним відділом надано 7592 довідок, у тому числі 1669 тематичних.

Одним із головних завдань бібліотеки є формування фонду відповідно до профілю університету та інформаційних потреб усіх категорій користувачів.

Комплектування фонду бібліотеки Бердянського державного педагогічного університету здійснюється відповідно до Положення про комплектування книжкового фонду бібліотек та згідно з профілем університету, навчальними планами та програмами факультетів і спеціальностей. Станом на 01.01.2018 р. структура бібліотечного фонду складає:

Фонд	Навч. літерат.	Наукова література	Іноземна література	Інша література	Соціально-гуманітарна література	Художня література
271 657	172 552	39 848	10 977	101 294	137 557	32 306
100%	63,5 %	14,7 %	4 %	37,3 %	50,6 %	11,9 %

Експертною комісією встановлено, що наявні в бібліотечному фонді підручники та навчальні посібники повністю забезпечують освітній процес за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство».

Перелік фахових періодичних видань, які є в бібліотеці та читальних залах університету та використовуються для підготовки фахівців напряму підготовки 6.030401 «Правознавство», включає такі найменування: Відомості Верховної Ради України; Вісник прокуратури; Інтелектуальна власність в Україні; Історія та правознавство; Підприємництво, господарство і право; Право України; Юридичний вісник України; Вісник академії правових наук; Вісник Верховного Суду України; Вісник Вищого адміністративного суду України; Вісник господарського судочинства; Історія та правознавство; Вісник податкової служби України (Вісник Міністерства доходів і зборів); Український юрист.

Бібліографічне інформування здійснюється в режимі диференційованого обслуговування. Проводяться відкриті перегляди літератури, екскурсії, бібліотечні уроки, тощо.

Постійно поповнюються бази даних бібліотечного фонду: електронний систематичний каталог та нові надходження, картотека періодичних видань, формується фонд електронного підручника. Функціонує програма «Політек-Софт».

На сайті бібліотеки є багато корисних розділів. Наприклад Електронний каталог, де можна знайти всю інформацію про наявність у фонді підручників та посібників.

Також є Електронна бібліотека, яка складається з праць викладачів університету (навчальні посібники, монографії, статті), колекції рідкісних видань, бібліографічних рекомендаційних списків.

В 2017 році БДПУ одержав доступ до бази даних «Scopus».

В розділі Нових надходжень є інформація про нові книги, дисертації, періодичні видання, тощо.

Працює віртуально-довідкова служба, яка не тільки надає необхідну інформацію для працівників кафедр та студентів, але й інші послуги та сервіси, онлайн довідки.

Медіа-центр накопичує та систематизує електронні версії праць як викладачів БДПУ, так і інших закладів вищої освіти. Ведеться підготовка до відкриття репозитарію електронних видань.

Працює Фонд рідкісної та цінної книги, в якому проводяться історичні дослідження, створюються колекції історичних пам'яток. Зараз в ньому зберігається близько тисячі раритетів.

Бібліотека зареєстрована в бібліотечній асоціації України, підтримує зв'язок з національними бібліотеками України та бібліотеками інших ЗВО.

Висновок: стан інформаційного забезпечення освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті відповідає акредитаційним вимогам і дозволяє здійснювати підготовку фахівців за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство».

8. Якість підготовки і використання випускників

За напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» в університеті навчається 129 студентів (69 студентів денної форми навчання, 60 студентів заочної форми навчання).

З метою перевірки якості підготовки фахівців напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» вивчені матеріали підсумкової атестації, проаналізовані результати написання курсових та кваліфікаційних робіт, звіти правових практик, результати виконання студентами комплексних контрольних робіт (ККР), характеристика можливостей для працевлаштування випускників.

З метою перевірки якості підготовки фахівців проводиться підсумкова атестація. Вивчення матеріалів підсумкової атестації за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» показало, що у 2016-2017 навчальному році абсолютна успішність студентів склала протягом 100%, якісний показник склав 59 % на денній формі навчання.

Комплексний державний екзамен з правознавства є важливим етапом перевірки та оцінки рівня підготовки випускників і становить особливу комплексну форму контролю, що в найбільш повному і чіткому вигляді характеризує досягнутий освітній ступінь.

Як відзначається у звіті голови Екзаменаційної комісії (ЕК), усі студенти-бакалаври мали можливість підготуватися до комплексного державного екзамену з правознавства за розробленою програмою, яка містила три блоки теоретико-практичних питань з навчальних дисциплін: «Теорія держави і права», «Кримінальне право і кримінальний процес», «Цивільне, сімейне право і цивільний процес».

З метою перевірки набуття студентами навичок практичного застосування норм права випускникам пропонувались для вирішення задачі-казуси з кримінального, цивільного, сімейного права.

Для систематизації знань випускників були проведені оглядові лекції та надані додаткові групові та індивідуальні консультації.

Випускники 2017 року денної форми навчання під час складання комплексного державного екзамену з правознавства продемонстрували достатній рівень оволодіння знаннями: із 17-ти студентів одержали оцінку «відмінно» – 3 (18%), «добре» – 7 (41%), «задовільно» – 7 (41%).

Під час екзамену члени комісії оцінили такі навички та вміння студентів: а) вміння випускників визначати предмет і завдання основних галузей права; б) спроможність орієнтуватися в системі чинного законодавства України; в) готовність майбутніх спеціалістів реалізувати в практичній діяльності здобуті у ЗВО правові знання. При оцінюванні відповідей студентів комісія враховувала правильність та повноту відповіді, конструктивний підхід до розв'язання пропонованих завдань, загальний інтелект випускника.

Якісний аналіз результатів комплексного екзамену з правознавства дозволяє констатувати, що у бакалаврів виявлені ґрунтовні знання з правових дисциплін, сформувалися необхідні уміння застосовувати їх у практичній діяльності. Загалом можна стверджувати, що готовність до подальшої самоосвіти та професійної діяльності у молодих фахівців сформована. Більшість випускників здатні успішно розв'язувати теоретичні й практичні завдання у галузі правознавства.

Захист кваліфікаційної роботи становить особливу комплексну форму контролю, що в найбільш повному і чіткому вигляді характеризує досягнення студентів освітнього ступеня «бакалавр» за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство». Під час захисту кваліфікаційних робіт екзаменаційна комісія підтвердила виконання студентами таких елементів: актуальність теми, її відповідність сучасному стану та перспективам розвитку певної галузі науки; вивчення та критичний аналіз монографічних і періодичних видань з проблеми дослідження; емпіричної бази; характеристика передового досвіду роботи в вибраній галузі; визначення предмета, мети і методів дослідження, опис та аналіз проведеної автором наукової роботи; узагальнення отриманих результатів, обґрунтування висновків.

Експертна комісія за результатами вибіркової перевірки кваліфікаційних робіт та супровідної документації відзначила актуальність досліджень, високий рівень їх виконання, можливість практичного використання результатів. Позитивним є те, що кваліфікаційні роботи є результатом систематичної наукової діяльності студентів, яка розпочинається з молодших курсів. Аналізуючи результати захисту кваліфікаційних робіт, слід зазначити, що студенти: а) виявили достатньо глибокі та міцні знання, навички ведення науково-дослідної роботи; б) орієнтуються в об'єкті та предметі свого

дослідження; в) розуміють механізми та закономірності правових процесів; г) володіють науковим понятійно-термінологічним апаратом.

Водночас необхідно зазначити, що певні труднощі виникли у студентів при оформленні кваліфікаційної роботи, а саме складання списку використаних джерел відповідно до останніх вимог. Не всі студенти вільно орієнтуються у визначенні об'єкта та предмета свого дослідження, були зауваження щодо формулювання завдань дослідження.

Виявлені недоліки у виконанні та підготовці студентами кваліфікаційних робіт до захисту, пов'язані, на думку керівників, з тим, що кількість годин, відведених на завершення та оформлення робіт була замалою, що не дозволило студентам здійснити захист на більш високому рівні.

Для поліпшення підготовки та захисту кваліфікаційних робіт необхідно:

- посилити використання елементів дослідницької діяльності студентів, особливо в період проходження ними правової практики;
- на засіданні кафедри правознавства розглядати питання про стан готовності кваліфікаційних робіт студентів та проводити передзахист кваліфікаційних робіт двічі: орієнтовно у грудні та квітні;
- оновити методичні рекомендації з написання кваліфікаційних робіт для випускників напряму підготовки 6.030401 Правознавство кваліфікаційного рівня бакалавр з урахуванням останніх вимог до написання наукових робіт.

Захист кваліфікаційних робіт студентів стаціонару за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» Екзаменаційною комісією було оцінено так: оцінку «відмінно» одержали 4 студенти (23%), оцінку «добре» – 13 студентів (77%).

Вивчення матеріалів підсумкової атестації за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» показало, що бакалаври денної форми навчання виявили якість навчальних досягнень: а) з комплексного іспиту – 59%; б) з кваліфікаційних робіт – 100%.

Отже, результати підсумкової атестації за напрямом підготовки 6.030401 Правознавство свідчать про високий рівень підготовки фахівців, його відповідність вимогам стандарту якості вищої освіти та акредитаційним вимогам. Аналіз відповідей студентів дає можливість зробити висновок про високий рівень компетентності більшості випускників у теоретичних і практичних аспектах діяльності юриста.

Невід'ємною складовою частиною підготовки студентів-правників у Бердянському державному педагогічному університеті є виробнича практика, всі види якої проводяться у визначені навчальним планом терміни, оформлюються відповідним наказом, забезпечені програмою та методичними рекомендаціями.

Відповідно до навчальних планів, студенти III курсу напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» проходили виробничу практику в 2017 році протягом 4 тижнів в органах влади, правоохоронних органах та на підприємствах міста Бердянська, а також за місцем проживання окремих студентів.

Аналіз результатів проходження практики та результатів звітної документації практикантів, а також звітів керівників, відгуки практикуючих юристів та інших фахівців у галузі права, за якими були закріплені студенти, свідчить про високий рівень відповідальності, старанності та сумлінного ставлення студентів до процесу її проходження, високу організованість та дисциплінованість. Відповідно до програми практики, студенти ознайомились зі структурою, основними підрозділами відповідного

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

закладу, фірми чи установи, де проходила практика; професійними обов'язками юриста; відповідними нормативними документами; основними напрямками діяльності і функціями юридичні служби, розв'язували важливі практичні завдання, брали участь у роботі судів, правоохоронних органів, юридичних відділів підприємств.

Необхідно зазначити, що студенти мають певні труднощі під час складання процесуальних та інших юридичних документів: є певні неточності та порушення у формі відповідного документа, в його змісті та логіці викладення матеріалу. На цей практичний недолік необхідно звернути увагу під час викладання відповідних навчальних дисциплін.

Звіти керівників, аналіз документації студентів, характеристики, надані студентам свідчать, що за період проходження практики всі студенти виконали її обсяг, зарекомендували себе як відповідальні, ініціативні, дисципліновані, з бажанням самовдосконалення.

Отже, за результатами аналізу матеріалів проходження практики за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» експертна комісія дійшла висновку про належний рівень практичної підготовки майбутніх фахівців, його відповідність вимогам стандарту якості вищої освіти та акредитаційним вимогам.

Виконання студентами курсових робіт з правознавства є важливою складовою частиною освітнього процесу, однією з форм підготовки кваліфікованих фахівців у галузі юриспруденції. Курсова робота являє собою самостійне правове дослідження і є органічною складовою навчального процесу як засобу перевірки всебічної готовності студентів до самостійного наукового пошуку.

Навчальний план для студентів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» передбачає захист курсової роботи в четвертому семестрі на II курсі після закінчення теоретичного курсу дисципліни «Цивільне та сімейне право (ч.1)» та правової практики, а також у п'ятому семестрі на III курсі після закінчення теоретичного курсу дисципліни «Кримінальне право» та правової практики. Проходження правової практики дозволяє студентам при написанні курсової роботи максимально використовувати матеріал, отриманий безпосередньо в юридичних установах.

Тематика курсових робіт відповідає завданням підготовки юристів, вона будується на результатах наукової роботи членів кафедри правознавства і студентських наукових гуртків з широким залученням сучасної наукової літератури.

Теми курсових робіт кожного року розробляються і затверджуються протоколами кафедри правознавства та відповідають змісту навчальних дисциплін. Студентам дозволяється запропонувати свою тему курсової роботи, якщо вона відповідає змісту навчальної дисципліни.

Аналіз виконання курсових проектів з «Цивільного та сімейного права» студентами 2 курсу засвідчив, що другокурсники мають навички роботи з науковою літературою, працями українських та зарубіжних цивілістів, вміння організації та проведенні самостійного цивільно-правового дослідження.

Студенти зарекомендували себе як самостійні, кваліфіковані наукові дослідники, виявили здатність до глибокого аналізу та осмислення наукових проблем, вміння ефективно організовувати наукове дослідження. Проведені дослідження відзначаються глибоким теоретичним аналізом та практичною цінністю.

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

У процесі написання курсових робіт студенти проявили себе як цілеспрямовані та ініціативні особистості, які володіють різноманітними методами наукового дослідження. Їм притаманна професійна ерудиція, наполегливість, уміння формулювати завдання та проводити дослідження для їх розв'язання, аналізувати та систематизувати отримані результати.

Курсова робота з дисципліни «Цивільне та сімейне право» оцінена так: «відмінно» отримав 1 студент (14%), «добре» – 1 (14%), «задовільно» – 4 студенти (58%), «незадовільно» – 1 студентка (14%).

Курсова робота з дисципліни «Кримінальне право» для студентів 3 курсу є завершальним етапом вивчення кримінального права. Мета курсової роботи – поглибити та конкретизувати знання студентів з кримінального права, прищепити навички самостійного підбору, осмислення й узагальнення наукової інформації та літератури, вміння проводити доцільне науковому апарату емпіричне дослідження, розробляти відповідні рекомендації по вдосконаленню законодавства України.

Аналіз курсових робіт з «Кримінального права» засвідчив, що більшість студентів 3 курсу виявили достатній рівень здатності працювати з науковими джерелами, аналізувати і узагальнювати важливі для власного дослідження позиції, уміло поєднали в собі розуміння проблеми та бачення перспектив її вирішення, що забезпечило продуктивність роботи, її теоретичну значущість, наукову новизну, практичну цінність. Студенти виявили достатню самостійність в доборі адекватних методик, їх адаптації та узгодження режиму використання.

Труднощі виникали на етапі розробки наукового апарату, а саме при визначенні об'єкта та предмета дослідження. Також одним з поширених недоліків курсових робіт є поверховий якісний аналіз отриманих результатів. Деякі студенти мали ускладнення у правильності оформлення курсової роботи, зокрема помилки в оформленні списку використаних джерел, своєчасності здачі курсового проекту.

Курсові роботи з дисципліни «Кримінальне право» оцінені так: «відмінно» – 7 (28%), «добре» – 11 (44%), «задовільно» – 7 студентів (28%).

Отже, результати написання курсових робіт за напрямом підготовки 6.030401 Правознавство свідчать про високий рівень підготовки студентів, його відповідність вимогам стандарту якості вищої освіти та акредитаційним вимогам.

Із метою перевірки якості підготовки фахівців напряму підготовки 6.030401 Правознавство проаналізовано результати виконання студентами комплексних контрольних робіт (ККР).

Згідно з графіком проведення ККР студентами, які навчаються за напрямом підготовки 6.030401 Правознавство, було виконано ККР із таких предметів: «Історія України», «Філософія», «Політологія» - з циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки; «Використання сучасних інформаційних технологій», «Екологія», «Безпека життєдіяльності» - з циклу дисциплін фундаментальної, природничо-наукової підготовки; «Кримінальне право», «Цивільне право», «Теорія держави і права» – з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки.

Контролем було охоплено 100% академічних груп.

Кожний варіант ККР складався з трьох завдань. З метою об'єктивності оцінювання робіт використовувалась чотирибальна система («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Під час перевірки комплексної контрольної роботи, яку виконували 20

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

студентів (100%) 2 курсу (2 ПР групи), було виявлено такі результати: «відмінно» - 2 (10%), «добре» - 10 (50 %), «задовільно» - 8 (40 %), «незадовільно» - немає. Абсолютна успішність склала 100%, якість навчання склала 60 %.

Відповідно до результатів проведених комплексних контрольних робіт під час акредитаційного самоаналізу абсолютна успішність склала 100%, якість навчання студентів – 57 %, що свідчить про належний рівень якості освіти на факультеті та достатній рівень професійно-правової підготовки студентів, які навчаються за напрямом підготовки 6.030401 Правознавство. За результатами проведення комплексних контрольних робіт експертною комісією абсолютна успішність склала 100%, якість навчання студентів – 54 %

Отже, результати аналізу комплексних контрольних робіт переконують у тому, що якість освіти студентів напряму підготовки 6.030401 Правознавство відповідає вимогам стандарту якості вищої освіти та акредитаційним вимогам.

Попит на навчання за напрямом підготовки «Правознавство» зумовлений потребою в кваліфікованих фахівцях-юристах, які можуть працювати у сферах державної влади та місцевого самоврядування, бізнесу, міжнародної діяльності, у судах та правоохоронних органах, у громадських організаціях; володіють сучасними психологічними знаннями, новітніми методами психологічної діагностики, психопрофілактики та психокорекції.

Випускники кафедри правознавства можуть займатися дослідницькою, консультативною, викладацькою діяльністю. Найбільшим попитом користуються корпоративні юристи, фахівці у галузі цивільного та трудового права, спеціалісти з питань правового забезпечення місцевого самоврядування.

Зі студентами факультету проводиться організаційно-роз'яснювальна робота щодо перспектив подальшого працевлаштування і професійного розвитку. Під невинним контролем деканату та фахової кафедри знаходиться інформація про місця практики, проводиться систематична робота із створення нових баз практики і робочих місць для випускників на перспективу.

На базі кафедри правознавства щорічно проходить низка заходів, що мають виховний вплив на студентів, спонукають їх до активного прояву власної позиції майбутніх фахівців: посвята в студенти, тиждень права, посвята у юристи, олімпіади, модельні судові засідання та інтелектуальні змагання, вечори зустрічей з провідними юристами-практиками і суддями міста, району, випуск стіннівок юридичної тематики тощо. На кафедрі також регулярно проводяться тренінги і круглі столи, які дозволяють студентам зрозуміти складні проблеми сучасного права, розібратися у собі та навчитися надавати кваліфіковану юридичну допомогу іншим, що дозволяє бути готовим до виконання професійних функцій успішного юриста.

Кафедра правознавства підтримує тісні зв'язки з органами місцевого самоуправління м. Бердянська та Бердянського району, м. Приморська та Приморського району, із керівництвом місцевих правоохоронних органів і судів, із представниками бізнесу в регіоні. Така співпраця є безперечно корисною у перспективі майбутнього працевлаштування випускників.

Факультет підтримує зв'язки з випускниками, запрошує їх на науково-практичні конференції, що проходять у БДПУ, а ті, у свою чергу, запрошують представників навчального закладу та студентів на підприємства, установи та організації, де вони працюють. Такі форми взаємовигідної роботи сприяють формуванню та розвитку

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

професійних компетентностей студентів, бути конкурентоспроможними на ринку праці регіону.

Студенти-випускники, які отримали диплом бакалавра права, мають можливість професійно реалізувати себе, працюючи в різноманітних установах, а також займаючись приватною адвокатською практикою. За даними відділу працевлаштування БДПУ випускники, які отримали кваліфікацію бакалавра з права, працюють юристами в органах влади, на підприємствах, установах і організаціях, у правоохоронних і нотаріальних органах, в адвокатурі і судах.

Висновок: проведений експертною комісією аналіз якості підготовки і використання випускників засвідчив, що загальний рівень професійної підготовки майбутніх юристів відповідає акредитаційним вимогам щодо підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство», а університет і кафедра правознавства реалізують систематичні заходи, спрямовані на працевлаштування випускників, а також на налагодження постійних зв'язків із потенційними роботодавцями.

9. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення

Під час проведення експертизи комісія звернула увагу на зауваження, зроблені під час попередніх перевірок підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство». Кафедрою правознавства були вжиті заходи щодо усунення зауважень, виявлених комісією.

Пояснення щодо необхідності постійного оновлення бібліотечного фонду сучасними підручниками та навчальними посібниками, виданими в Україні, а також юридичною періодикою.

Протягом 2014-2017 рр. університетом та кафедрою були вжиті належні заходи для забезпечення бібліотеки сучасною юридичною літературою та юридичною періодикою. Про це свідчать дані, наведені в таблицях 7.2 і 7.3 акредитаційної справи. Важливо додати, що бібліотечний фонд також поповнюється за рахунок наукових праць викладачів кафедри правознавства, які активно використовуються в освітньому процесі. Наприклад, у 2017 р. було придбано 5 примірників видання «Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Злочини проти власності» (К.: Дакор, 2017, 448 с.), співавтором якого став завідувач кафедри правознавства БДПУ, доц. Каменський Д.В.

Пояснення щодо необхідності отримати освіту за напрямом 6.030401 «Правознавство» викладачами, які не мають вищої юридичної освіти, а лише довгострокове підвищення кваліфікації, для належного забезпечення викладання дисциплін професійного циклу.

Зауваження було враховане і заходи щодо його усунення були виконані в повному обсязі. Наразі всі викладачі кафедри мають вищу юридичну освіту. Так, у 2016 р. диплом бакалавра права з відзнакою отримала доц. кафедри Макаренко Т.П., а у 2017 р. дипломи бакалавра права з відзнакою отримали доценти кафедри Федчиняк А.О. та Мирошніченко В.О. Ці викладачі планують продовжити навчання в магістратурі на спеціальності 081 Право в 2018 р. Лаборант кафедри правознавства Михайличенко Н.В. у 2017 р. вступила на навчання до магістратури на спеціальність 081 Право в БДПУ.

Пояснення щодо активізації роботи з написання підручників і навчальних посібників із дисциплін професійного циклу з грифом МОН України.

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

Наказом Міністерства освіти і науки України за №486 від 18 квітня 2014 р. «Про деякі питання скасування процедури надання Міністерством освіти і наук грифів навчальній літературі для вищих навчальних закладів» було визнано таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 27.06.2008 №588 «Щодо видання навчальної літератури для вищої школи», тобто була здійснена відмова від грифування підручників та посібників для вищих навчальних закладів. Наразі вони схвалюються до друку вченими радами вищих навчальних закладів чи академічних установ, в яких пишуться підручники.

Тим не менш, викладачами кафедри правознавства БДПУ здійснюється регулярна інтенсивна робота з написання підручників, посібників та інших наукових праць з проблем різних галузей права. Серед них можна зазначити такі:

1. Данилевська Ю.О., Каменський Д.В. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення: проблеми кримінально-правової кваліфікації : практ. пос. / Ю.О. Данилевська, Д.В. Каменський; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. – 288 с. – Бібліогр. : С. 213 – 226.

2. Кримінальне право (Особлива частина) : підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. – [2-ге вид.] – К. : «ВД «Дакор», 2013. – 786 с. (співавтор – доц. Каменський Д.В.)

3. Злочини проти довкілля: кримінально-правова характеристика : [практ. пос.] / О.О. Дудоров, Д.В. Каменський, В.М. Комарницький, Р.О. Мовчан / за ред. О.О. Дудорова ; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2014. – 616 с. – Бібліогр.: С. 551 – 608.

4. Фролов Ю.М. Вищі навчальні заклади України у системі колективних суб'єктів адміністративного права / Ю.М. Фролов: монографія / за заг. ред. О. М. Музичука. – Х. : Харк. нац. ун-т внутр. справ; Ніка Нова, 2014. – 431 с.

5. Фролов Ю.М. Цивільне право України. Т. 2 навчальний посібник. (Лист МОН України № 1/11-19121 від 12.12.2012 р.) /Ю.М. Фролов, В.К. Антошкіна, В.С. Турскова. – Донецьк : Юго-Восток, Т. 2 , 2013. – 492 с.

6. Управління органами Національної поліції України : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокурєнка ; [О. М. Бандурка, О. І. Безпалова, О.В. Джафарова Ю.М. Фролов та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків: Стильна типографія, 2017. – 580 с.

7. Папанова В.А. Підвищення правової культури та кваліфікації органів самоорганізацій населення. Навчальні матеріали. – Бердянськ: Видаєник А. Ткачук, 2016. – 288 с.

8. Папанова В.А. Від повіту до району: нарис адміністративно-територіального поділу Бердянського краю. Начальний посібник. – Бердянськ: Видаєник А. Ткачук, 2016. – 192 с.

10. Зауваження, що були зроблені під час попередньої експертизи поданих до МОН акредитаційних матеріалів

Експертна комісія врахувала результати попередньої експертизи акредитаційних матеріалів, де висловлені такі рекомендації.

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

1. В акредитаційній справі в навчальному плані 2016 р. – відсутня інформація щодо протоколу затвердження навчального плану на Вченій раді університету (п.8. статті 36. Закону України Про вищу освіту).

Навчальний план підготовки бакалаврів від 2016 р. спеціальності 081 «Право» затверджений Вченою радою БДПУ. Витяг з протоколу № 14 від 26.05.2016 р. про затвердження додається.

2. Відсутня пояснювальна записка, що є порушенням Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 № 1187 щодо започаткування провадження освітньої діяльності (додаток 2, 14).

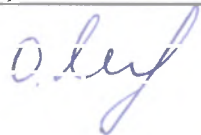
Пояснювальна записка до перспективного плану є в наявності і не була одразу включена до акредитаційної справи із суто технічних міркувань стосовно того, що акредитація стосується напряму підготовки 6.030401 «Правознавство», який обслуговується начальним планом 2013 р. і наявності пояснювальної записки не передбачає. Із метою усунення допущеної технічної помилки оригінал пояснювальної записки до навчального плану 2016 р. був наданий експертній комісії для ознайомлення.

3. У таблиці кадрового забезпечення наведені відомості, що визначають рівень наукової та професійної активності НПП щодо викладачів Папанової В.А., Линник Г.М. недостатньо (по 1 показнику), що не відповідає до п.5, додатку 12 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 № 1187 щодо започаткування провадження освітньої діяльності.

За результатами перевірки оновлених показників рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників встановлено наявність додаткових показників для доцента кафедри правознавства Папанової В.А. та старшого викладача кафедри правознавства Линника Г.М.:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові викладача	№ примітки	Сутність наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників
1	2	3	4
	Папанова Валентина Анатоліївна	1	Рарapova V. Rare designs of graves in the necropolis of Olbia Pontica NESSEBAR.Veliko Tarnovo, 2017. Vol. 4. P.101-109.
		3	1.Лекції з історії держави та права України. Навчальний посібник [напрям підготовки 0304 Право, спеціальність 6.060100 – Правознавство]. Київ, : Товариство «Знання України», 2000. –202 с. (рекомендовано МОН України від 06.05.2000, №2/705) 2.Підвищення правової культури та кваліфікації органів самоорганізацій населення. Навчальні матеріали [напрям підготовки 0304 Право, спеціальність 6.060100 – Правознавство] / С.А. Могильний, А.М. Фойт, В.А. Папанова – Бердянськ: Видавник А. Ткачук, 2016. – 288 с. (Власний внесок 70 %)

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

			3.Нариси з історії та археології Бердянського краю. Начальний посібник. матеріали [галузь знань 01 Освіта, спеціальність 014 Середня освіта (Історія) та напрям підготовки 0304 Право, спеціальність 6.060100 – Правознавство] / В. Папанова, А. Голик, К. Калініченко – Бердянськ: Видаєник А. Ткачук, 2016. – 192 с. (Власний внесок 80 %)
		10	Декан соціально-гуманітарного факультету БДПУ у 2007-2010 рр.; Завідувач навчальною археологічною лабораторією БДПУ
		17	Організація студентських археологічних розкопок давньогрецької колонії Ольвія (Миколаївська область) та курганів у Бердянському районі Запорізької області
		19	Поєднує активну науково-педагогічну роботу в Бердянському державному педагогічному університеті з керівництвом навчальною археологічною лабораторією БДПУ
	Линник Григорій Миколайович	16	Керівництво науковим гуртком при кафедрі правознавства (науковий напрям: проблеми правового регулювання земельних і аграрних відносин в Україні).
		17	Організовує громадську діяльність студентів-правників БДПУ шляхом проведення професійних та правоосвітніх заходів у ФГ «Мрія» та ГО «Пролісок-Бердянськ»
		19	Виконуючий обов'язки голови фермерського господарства «Марія». Депутат Бердянської районної ради.

4. Завідувач кафедри правознавства Каменський Д.В., який наведений в акредитаційній справі, за даними відомостей ЄДЕБО зарахований на посаду доцента. Відомості в ЄДЕБО щодо завідувача кафедри правознавства відсутні.

Під час перевірки на місці експертною комісією встановлено, що відповідно до внесених у ЄДЕБО змін 28 лютого 2018 р. Каменський Д.В. значиться як доцент – завідувач кафедри правознавства Бердянського державного педагогічного університету. Скріншот відповідної сторінки ЄДЕБО із записом про Каменського Д.В. додається.

11. Загальні висновки і пропозиції

Розглянувши матеріали акредитаційної справи напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» Бердянського державного педагогічного університету, безпосередньо ознайомившись з фактичним станом навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного та кадрового забезпечення, експертна комісія дійшла **висновку**, що програма освітньої підготовки у Бердянському державному педагогічному університеті бакалаврів за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство» з ліцензованим обсягом освітнього ступеня бакалавр 50 (п'ятдесят) осіб денної та 30 (тридцять) осіб заочної форм

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

навчання відповідають встановленим вимогам до названого рівня навчальної підготовки і можуть забезпечити державну гарантію якості освіти.

1. Підтверджено достовірність інформації акредитаційної справи на пряму підготовки 6.030401 «Правознавство» про кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення, поданої до Міністерства освіти і науки України Бердянським державним педагогічним університетом.

2. Матеріально-технічна база, забезпечення навчальними приміщеннями, обладнання лабораторій, кабінетів, соціально-побутові умови БДПУ повністю відповідають вимогам, встановленим для закладу вищої освіти.

3. Питома вага в загальній чисельності науково-педагогічного персоналу, який обслуговує напрям підготовки 6.030401 «Правознавство» з фахових дисциплін навчального плану, зайнятих на постійній основі складає 100%, що на 50% більше встановленого нормативу. Чисельність фахівців відповідних науково-педагогічних спеціальностей з науковими ступенями та вченими званнями, що працюють за основним місцем роботи, складає – 90%, що на 40% перевищує норматив; докторів наук або професорів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі 10 років і більше та є авторами підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України, монографій, складає 44% при нормі 10%.

4. Підвищення кваліфікації за останні п'ять років здійснили всі викладачі випускової кафедри згідно з щорічним графіком підвищення кваліфікації. Усі викладачі постійного складу проводять змістовні наукові дослідження та працюють над удосконаленням навчально-методичного забезпечення.

5. Викладання навчальних дисциплін повністю (100%) підкріплене навчально-методичним забезпеченням (навчальні та робочі програми дисциплін, плани практичних занять, завдання для лабораторних та самостійної роботи студентів, програми практик, тематика та методичні вказівки до написання курсових робіт, програми підсумкової атестації).

6. Студенти повністю забезпечені підручниками та методичними посібниками. У читальних залах і методичних кабінетах є всі необхідні фахові періодичні видання. Усі викладачі та студенти мають доступ до мережі Інтернет.

7. Якість підготовки студентів за результатами екзаменаційних сесій, захисту курсових робіт є стабільно високою, що підтверджено зрізами у вигляді комплексних контрольних робіт, і відповідає вимогам акредитації.

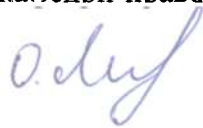
8. Аналіз виконання студентами комплексних контрольних робіт за напрямом підготовки 6.030401 Правознавство виявив 100% рівень успішності, що на 10% вище від нормативних показників. Якість виконання контрольних завдань з нормативних дисциплін навчального плану склала 53%.

9. Забезпеченість студентів гуртожитком складає 70% від потреби, що відповідає акредитаційним вимогам. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів складає 14, що відповідає нормам.

Водночас експертна комісія вважає за необхідне висловити декілька пропозицій, які сприятимуть покращенню якості підготовки фахівців за напрямом 6.030401 «Правознавство»:

– активізувати роботу випускової кафедри правознавства щодо написання наукових

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

статей у періодичних фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, журналах з високим Імпакт-фактором, а також щодо написання навчальних посібників із юридичних навчальних дисциплін, що викладаються з акредитованої спеціальності;

– спираючись на дослідження викладачів кафедри правознавства, залучених до науково-дослідної діяльності, розробити і подати проекти для участі у грантових конкурсах вітчизняних та іноземних організацій;

– активізувати співробітництво кафедри правознавства з відповідними структурними підрозділами інших закладів вищої освіти України та інших держав у контексті пошуку нових взаємовигідних форм співпраці в галузі юридичної освіти та науки;

- зосередити зусилля на оновленні навчального обладнання, зокрема комп'ютерної техніки та мультимедійного обладнання, а також на більш активному впровадженні інноваційного програмного забезпечення (Moodle, електронні навчально-методичні комплекси дисциплін, бази нормативних актів «НАУ» та «ЛІГА»).

Потреба Південно-Східного регіону України в забезпеченні висококваліфікованими фахівцями, можливості Бердянського державного педагогічного університету, матеріально-технічна база, висококваліфікований професорсько-викладацький склад, належне науково-методичне забезпечення та значний досвід освітньої діяльності за галуззю знань 0304 «Право» за напрямом підготовки бакалавра 6.030401 «Правознавство» дає підставу для їх акредитації з ліцензованим обсягом 50 осіб денної та 30 осіб заочної форми навчання.

Голова експертної комісії:

декан факультету менеджменту та права
Вінницького національного аграрного
університету, доктор юридичних наук, доцент

О.Ф. Мельничук

Експерт:

доцент кафедри адміністративного,
господарського права та фінансово-економічної
безпеки Сумського державного університету,
кандидат юридичних наук

М.І. Логвиненко

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Бердянського державного
педагогічного університету,
доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

23 березня 2018 р.

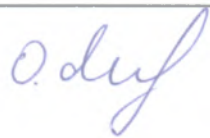
Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

Порівняльна таблиця
відповідності освітньої діяльності Бердянського державного педагогічного
університету за напрямом підготовки 6.030401 «Правознавство»
критеріям і вимогам до акредитації з підготовки фахівців освітнього ступеня
«бакалавр»

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційними рівнями		
	Бакалавр		
	Норматив	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
1. Загальні вимоги			
1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	відповідає нормативу
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	80	80	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин гуманітарного та соціально-економічного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	83	відповідає нормативу +8
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	відповідає нормативу +50
2.2 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин природничо-наукового (фундаментального) циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	100	відповідає нормативу +25
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	відповідає нормативу +50
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів	10	33	відповідає нормативу

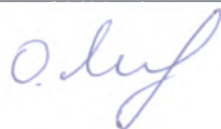
Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)			+23
2.3 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин спеціальних (фахових) дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	90	відповідає нормативу +15
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	відповідає нормативу +50
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	44	відповідає нормативу +34
2.4 Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)			
2.5 Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	відповідає нормативу
2.6. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	відповідає нормативу
доктор наук або професор			
кандидат наук, доцент	+	+	відповідає нормативу
3. Матеріально-технічна база			
3.1 Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	відповідає нормативу
3.2 Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	відповідає нормативу
3.3 Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102	12	14	відповідає нормативу

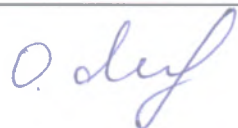
Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

«Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)			+2
3.4. Наявність пунктів харчування	+	+	відповідає нормативу
3.5. Наявність спортивного залу	+	+	відповідає нормативу
3.6. Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	відповідає нормативу
3.7. Наявність медичного пункту	+	+	відповідає нормативу
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1 Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	відповідає нормативу
4.2 Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	відповідає нормативу
4.3 Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	відповідає нормативу
4.4 Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):	100	100	відповідає нормативу
4.4.1 Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін			
4.4.2 Планів семінарських, практичних занять, завдань до лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	відповідає нормативу
4.4.3 Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	відповідає нормативу
4.5 Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	відповідає нормативу
4.6 Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	відповідає нормативу
4.7 Наявність методичних вказівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	відповідає нормативу
4.8 Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	відповідає нормативу
4.9 Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	відповідає нормативу
5. Інформаційне забезпечення			
5.1 Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	відповідає нормативу
5.2 Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (% від потреби)	5	5	відповідає нормативу
5.3 Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	19	відповідає нормативу +15

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

5.4 Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації: - наявність обладнаних лабораторій; - наявність каналів доступу.	+	+	відповідає нормативу
6. Якісні характеристики підготовки фахівців			
6.1 Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
6.1.1 Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відповідає нормативу
6.1.2 Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відповідає нормативу
6.1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відповідає нормативу
6.2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
6.2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
6.2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	відповідає нормативу
6.2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	55	відповідає нормативу +5
6.2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
6.2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	відповідає нормативу
6.2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	55	відповідає нормативу +7
6.2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
6.2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	відповідає нормативу
6.2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	55	відповідає нормативу +8
6.3. Організація наукової роботи			
6.3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	–	+	
6.3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на	–	+	

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)			
--	--	--	--

Голова експертної комісії:

декан факультету менеджменту та права
Вінницького національного аграрного
університету, доктор юридичних наук, доцент

О.Ф. Мельничук

Експерт:

доцент кафедри адміністративного,
господарського права та фінансово-економічної
безпеки Сумського державного університету,
кандидат юридичних наук

М.І. Логвиненко

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Бердянського державного
педагогічного університету,
доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ
про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

КАДРОВІ ВИМОГИ
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти зі спеціальності 081 Право

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає нормативу
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання	три особи з науковим ступенем та вченим званням	відповідає нормативу
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	відповідає нормативу

3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	відповідає нормативу
Проведення освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	відповідає нормативу (+50)
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора			
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання	10	20	відповідає нормативу (+10)
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом		36,6	відповідає нормативу
2) практичної роботи за фахом	10	22	відповідає нормативу (+12)
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток			
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	відповідає нормативу
3) з науковим ступенем або вченим званням			

8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає нормативу
---	---	---	----------------------

Голова експертної комісії:

декан факультету менеджменту та права
Вінницького національного аграрного
університету, доктор юридичних наук, доцент

О.Ф. Мельничук

Експерт:

доцент кафедри адміністративного,
господарського права та фінансово-економічної
безпеки Сумського державного університету,
кандидат юридичних наук

М.І. Логвиненко

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Бердянського державного
педагогічного університету,
доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
щодо матеріально-технічного забезпечення
освітньої діяльності у сфері вищої освіти
зі спеціальності 081 Право

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,8	відповідає нормативу
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	відповідає нормативу
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає нормативу
2) пунктів харчування	+	+	відповідає нормативу
3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає нормативу
4) спортивного залу	+	+	відповідає нормативу
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає нормативу
6) медичного пункту	+	+	відповідає нормативу
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	відповідає нормативу
Проведення освітньої діяльності			

5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає нормативу
--	---	---	----------------------

Голова експертної комісії:

декан факультету менеджменту та права
Вінницького національного аграрного
університету, доктор юридичних наук, доцент

О.Ф. Мельничук

Експерт:

доцент кафедри адміністративного,
господарського права та фінансово-економічної
безпеки Сумського державного університету,
кандидат юридичних наук

М.І. Логвиненко

«3 експертними висновками ознайомлений»

Ректор Бердянського державного
педагогічного університету,
доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

Голова експертної комісії

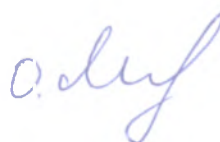
О.Ф. Мельничук

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
щодо навчально-методичного забезпечення
освітньої діяльності у сфері вищої освіти
зі спеціальності 081 Право

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає нормативу
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає нормативу
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	відповідає нормативу
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає нормативу

Голова експертної комісії:

декан факультету менеджменту та права
 Вінницького національного аграрного
 університету, доктор юридичних наук, доцент

О.Ф. Мельничук

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

Експерт:

доцент кафедри адміністративного,
господарського права та фінансово-економічної
безпеки Сумського державного університету,
кандидат юридичних наук

 М.І. Логвиненко

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Бердянського державного
педагогічного університету,
доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
щодо інформаційного забезпечення освітньої
діяльності у сфері вищої освіти
зі спеціальності 081 Право

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	14	відповідає нормативу (+9)
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає нормативу
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає нормативу

4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	відповідає нормативу
--	----	----	----------------------

Голова експертної комісії:

декан факультету менеджменту та права
Вінницького національного аграрного
університету, доктор юридичних наук, доцент

О.Ф. Мельничук

Експерт:

доцент кафедри адміністративного,
господарського права та фінансово-економічної
безпеки Сумського державного університету,
кандидат юридичних наук

М.І. Логвиненко

«З експертними висновками ознайомлений»

Ректор Бердянського державного
педагогічного університету,
доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

«Погоджено»
Голова експертної комісії МОН
доц. Мельничук О.Ф.
«21» березня 2018 р.

«Затверджено»
Перший проректор
проф. Гуренко О.І.
«21» березня 2018 р.

ГРАФІК
проведення комплексних контрольних робіт
студентами напряму підготовки **6.030401 Правознавство**
Бердянського державного педагогічного університету
(назва ЗВО)

№	Спеціальність/ напрямок підготовки	Дисципліна	Група	Дата	Час	Аудиторія	Викладач	Експерт
1.	081 Право	Історія України	2ПР	21.03.2018	09.35	134	ст. викладач Авдєєва О.С.	доц. Логвиненко М.І.
2.		Теорія держави і права	2ПР	22.03.2018	11.10	142	доц. Мирошниченко В.О.	доц. Логвиненко М.І.
3.		Екологія	2ПР	23.03.2018	11.10	134	ст. викладач Гнатюк В.В.	доц. Логвиненко М.І.
4.	6.030401 Правознавство	Філософія	3ПР	21.03.2018	11.10	151	доц. Дуденюк В.І.	доц. Логвиненко М.І.
5.		Безпека життєдіяльності	4ПР	21.03.2018	11.10	147	доц. Шаповалова Т.Г.	доц. Логвиненко М.І.
6.		Цивільне право	3ПР	22.03.2018	11.10	141	доц. Дудорова К.Б.	доц. Логвиненко М.І.
7.		Політологія	4ПР	22.03.2018	11.10	145	ст. викладач Іванова Н.С.	доц. Логвиненко М.І.
8.		Використання сучасних інформаційних технологій	3ПР	23.03.2018	11.10	151	доц. Алексєєва Г.М.	доц. Логвиненко М.І.
9.		Кримінальне право	4ПР	23.03.2018	11.10	147	доц. Каменський Д.В.	доц. Логвиненко М.І.

Декан гуманітарно-економічного факультету Т.П. Макаренко
Начальник навчального відділу О.В. Шубіна

**РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (САМОАНАЛІЗ)
СТУДЕНТАМИ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ 6.030401 ПРАВОЗНАВСТВО
БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

№ п/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	К- тьсту- дентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при самоаналізі (кількість, %)								Абсол. успіш., %	Якіст %
					К-ть	%	5		4		3		2			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
3 циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки																
1	Історія України	081 Право	2ПР	20	20	100	-	-	10	50	10	50	-	-	100	50
2	Філософія	6.030401 Правознавство	3ПР	6	6	100	-	-	3	50	3	50	-	-	100	50
3	Політологія	6.030401 Правознавство	4ПР	22	22	100	2	9	11	50	9	41	-	-	100	59
Всього за циклом				48	48	100	2	3	24	50	22	47	-	-	100	53
3 циклу дисциплін фундаментальної, природничо-наукової підготовки																
4	Використання сучасних інформаційних технологій	6.030401 Правознавство	3ПР	6	6	100	-	-	4	67	2	33	-	-	100	67
5	Екологія	081 Право	2ПР	20	20	100	-	-	10	50	10	50	-	-	100	50
6	Безпека життєдіяльності	6.030401 Правознавство	4ПР	22	22	100	3	14	8	36	11	50	-	-	100	50
Всього за циклом				48	48	100	3	5	22	51	22	44	-	-	100	55
3 циклу дисциплін професійної та практичної підготовки																
7	Кримінальне право	6.030401 Правознавство	4ПР	22	22	100	4	18	9	41	9	41	-	-	100	59
8	Цивільне право	6.030401 Правознавство	3ПР	6	6	100	-	-	3	50	3	50	-	-	100	50
9	Теорія держави і права	081 Право	2ПР	20	20	100	1	5	10	50	9	45	-	-	100	55
Всього за циклом				48	48	100	5	8	22	47	21	45	-	-	100	55
ВСЬОГО				48	48	100	10	6	66	49	65	45	-	-	100	54

Голова експертної комісії

Член комісії

Ректор

О.Ф. Мельничук

М.І. Логвиненко

І.Т. Богданов

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 14

засідання вченої ради

від 25 травня 2016 р.

Присутні 30 членів вченої ради.

СЛУХАЛИ:

Про затвердження навчальних планів та освітніх програм здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на 2016 рік; робочих навчальних планів на 2016-2017 н. р.

Доповідає проректор з науково-педагогічної роботи, доцент Рогозін І. В.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити робочі навчальні плани 2, 3, 4 курсів підготовки бакалаврів, 2 курсу підготовки магістрів та ОКР спеціаліст на 2016–2017 н. р.

2. Затвердити освітні програми здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на 2016 рік (додаток 1).

3. Затвердити навчальні плани підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на 2016 рік (додаток 2).

4. Затвердити навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ОКР спеціаліст спеціальності 7.01010501 Корекційна освіта (Логопедія), спеціалізація Логопедія. Спеціальна психологія (кваліфікація – вчитель-логопед, спеціальний психолог дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів) на 2016–2017 н. р.

Оригінал підписали:

В.о. голови вченої ради

Вчений секретар

І. Т. Богданов

О. І. Попова

Голова експертної комісії

О.Ф.Мельничук

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до навчального плану

Код та найменування спеціальності 081 Право

Рівень вищої освіти перший

Спеціалізація _____

Освітня програма Право

Форма навчання денна, заочна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання
240 кредитів ЄКТС, (7200 годин), 3 роки 10 місяців

Навчальний план, затверджений Вченою радою Бердянського державного педагогічного університету

26 травня 2016 р., протокол. № 14

(дата та номер протоколу)

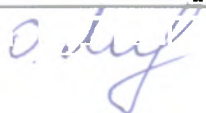
Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності) _____

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності) _____

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання на базі загальної середньої освіти

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл загальної підготовки		
ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ЛИСЦИПЛІНИ		
Загальні Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Фахові Знання основних історичних процесів та подій, їх взаємозв'язок, сучасні дискусії на ці теми та напрями історичних досліджень. Детальні знання та розуміння певного періоду тематичної області, методології та історико-географічних дискусій на певну проблему чи період історії України. Здатність використовувати інструменти інших гуманітарних наук для розуміння історії України.	Знати: зміст, предмет, методи та специфіку історії України; її основні джерела; основні наукові концепції, напрями і школи в українській історіографії; співвідношення історіографії, джерелознавства, філософії та методології історії в контексті вивчення спеціальності. Уміти: творчо аналізувати основні періоди історії України, погляди, твори та концепції її найяскравіших діячів; аналізувати, співставляти історичні події, факти та робити логічні висновки, узагальнення; творчо працювати з історичними джерелами і науковою літературою; дискутувати, аргументовано обстоювати свою позицію, свій погляд на ту-чи-іншу проблему, визначати роль людського чинника в історії, давати різнобічну характеристику історичним постатям, розкривати внутрішні мотиви їх діяльності та вплив на суспільні процеси, застосовувати історичні поняття як інструмент історичного пізнання. Володіти: уявленнями про процеси міжнародного політичного життя, геополітичну обстановку, місце, роль і статус українських земель та України в	Історія України

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

	певний історичний період, науковою термінологією.	
Загальні Здатність працювати в міжнародному контексті. Здатність працювати автономно. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Фахові Уміння читати, писати і спілкуватися українською мовою для науки, аналітичної сфери та управління, використовуючи відповідну термінологію до предмету користуючись інструктивними документами, уміти скласти обґрунтовану заявку на підтримку наукового дослідження, інформаційний та науковий звіт.	Знати: різні сфери мовної діяльності; граматичні особливості української мови для науки, аналітичної сфери та управління. Уміти: усно спілкуватися в монологічній та діалогічній формах за спеціальністю; читати українські статті за фахом і орієнтуватися в потоці наукової інформації; працювати з термінологічними словниками та довідковою літературою за фахом; вести ділову кореспонденцію, писати наукові статті і тези. Володіти: українською мовою в науці; аналітичній сфері та управлінні.	Українська мова (за професійним спрямуванням)
Загальні Здатність планувати та управляти часом. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність працювати автономно. Фахові Знання ресурсів, доступних для проведення юридичного дослідження включаючи ті, що ґрунтуються на інформаційно-комунікативних технологіях та здатність відповідно їх використовувати. Співпраця з метою завершити спеціальні завдання пов'язані з дисципліною (збирання та обробка даних, аналіз та презентація результатів).	Знати: основи сучасних технологій обробки інформації та можливості їх застосування в науковій сфері; сучасний стан і основні напрямки розвитку комп'ютерної техніки та програмного забезпечення. Уміти: вміти працювати з сучасним програмним забезпеченням загального призначення; здійснювати пошук потрібної наукової інформації в мережі Інтернет. Володіти: основами сучасних технологій обробки інформації в науковій сфері; основним комп'ютерним інформаційним інструментарієм, що допомагає в вирішенні наукових завдань.	Сучасні інформаційні технології
Загальні Здатність працювати в міжнародному контексті. Здатність працювати автономно. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	Знати: різні сфери мовної діяльності; граматичні особливості іноземної мови. Уміти: усно спілкуватися в монологічній та діалогічній формах; читати іноземну літературу за фахом і орієнтуватися в потоці наукової інформації; працювати з двомовними термінологічними словниками та довідковою літературою	Іноземна мова

Фахові Уміння читати, писати і спілкуватися принаймні однією іноземною мовою, використовуючи відповідну термінологію до предмету Користуючись інструктивними документами, уміти скласти обґрунтовану заявку на підтримку наукового дослідження, інформаційний та науковий звіт іноземною мовою.	за фахом; вести ділову кореспонденцію, писати наукові статті і тези іноземною мовою. Володіти: іноземною мовою в мовній комунікації; письмовим та усним перекладом.	
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Фахові Знання основних історико-правових процесів та подій пов'язаних з тематикою дослідження, їх взаємозв'язок, сучасні дискусії на цю тему та напрями досліджень. Детальні знання та розуміння певної тематичної області, методології та філософських дискусій на цю тему. Здатність використовувати інструменти інших гуманітарних наук відповідно до наукового проекту. Співпраця з метою завершити спеціальні завдання пов'язані з дисципліною (збирання та обробка даних, аналіз та презентація результатів).	Знати: предмет та функції філософії і специфіку світоглядної природи філософського знання; зміст основних історичних типів філософії – від античності до наших днів; основні аспекти проблеми онтології, гносеології, логіки, соціальної філософії та філософської антропології. Уміти: самостійно мислити і аналізувати зміст основних філософських проблем; вміти виразити філософську ідею логічно, осмислено і ясно; оперувати основними філософськими категоріями; вміти застосовувати правила діалектичного мислення при аналізі філософських; соціально-культурних проблем; застосувати основні принципи філософського аналізу в практиці навчання; вміти систематизувати і узагальнювати конкретно-наукове знання. Володіти: системою поглядів на буття та сутність людини і світу; проблеми сучасної філософської думки	Філософія
Загальні Здатність застосовувати знання на практиці. Дослідницькі здатності. Здатність до адаптації у нових ситуаціях. Здатність до генерації нових ідей (творчості). Фахові Збереження здоров'я – дотримання норм здорового способу життя.	Знати: механізми взаємодії в системі «суспільство – довкілля – техносфера», механізм впливу людської діяльності на стан довкілля і зворотну дію. Вміти: аналізувати основні джерела впливу на оточуюче природне середовище, першочергові вимоги щодо його збереження. Володіти: знаннями про правові та технологічні складові екологічних проблем, необхідною базою знань з	Екологія

Формування ціннісно-сміслових орієнтацій – цінностей життя. Дотримання прав та обов'язків у галузі охорони довкілля. Виявлення і вирішення екологічних проблем, проведення екологічних досліджень.	теоретичних і практичних питань сучасної екології, основами екологічної культури.	
Загальні Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність бути критичним і самокритичним. Фахові Аналіз документів. Пошук розуміння та розміщення архівного матеріалу, історико-географічний внесок та дискусування про минуле в політичному та культурному контексті. Знання та вміння використовувати спеціальні інструменти, необхідні для вивчення документів з конкретних періодів, регіонів і транснаціональних процесів (наприклад карти, статистика). Здатність виявляти і проводити науково-дослідну роботу з джерелами, які відповідають регіональній, трансрегіональній і транснаціональній історії.	Знати: цивілізаційні витоки і детермінанти української культури; сутність українських національно-культурних проєктів; світоглядні особливості української культури та їх зв'язок з національним характером; основні етапи формування художніх стилів в українській культурі; основні періоди розвитку української культури, проблеми етногенезу та культурогенезу українського народу, багатогранність та різноплановість розвитку українського суспільства, з його особливостями політичної, релігійної, військової, наукової культури. Уміти: ідентифікувати явища культури за їх історичною значущістю; ідентифікувати явища культури за їх національною приналежністю; ідентифікувати явища культури за їхніми стильовими особливостями та художньою вартістю; аналізувати основні тенденції розвитку культури в їх історичній ретроспективі й перспективі; працювати із науковою та навчально-методичною літературою з курсу; аналізувати основні тенденції розвитку культури в регіональному та загальносвітовому масштабах. Володіти: навичками використовувати теоретичні знання, набуті під час вивчення дисципліни, у своїй професійній діяльності; вмінням аналізу історичної специфіки української національної культурної традиції, що постає невід'ємною умовою формування ціннісних орієнтирів та гуманізації сучасного українського соціокультурного простору.	Історія української культури
Загальні Здатність застосовувати знання на практиці. Дослідницькі здатності. Здатність до адаптації у нових ситуаціях. Здатність до генерації нових ідей (творчості).	Знати: основні методи збереження здоров'я та працездатності населення в різних ситуаціях, положення нормативно-правових документів сфері охорони праці та безпеки життєдіяльності. Вміти: вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих	Охорона праці та безпека життєдіяльності

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

Фахові Збереження здоров'я – дотримання норм здорового способу життя. Формування ціннісно-сміслових орієнтацій – охорони праці та цінностей життєдіяльності. Дотримання прав та обов'язків у галузі охорони праці та безпеці життєдіяльності. Виявлення і вирішення проблем охорони праці та безпеки життєдіяльності.	вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях, формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику. Володіти: знаннями про сучасні проблеми і головні завдання, пов'язані з охороною праці та безпекою життєдіяльності; вміннями адекватно оцінювати середовище перебування щодо особистої безпеки, основами екологічної культури.	
I. Цикл професійної підготовки		
ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ		
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо. Фахові Здатність орієнтуватись у спеціальній юридичній термінології з дисципліни теорії держави і права. Уміння усно і письмово розкривати зміст правових понять «держава» та «право». Уміння працювати з джерелами права, накопичувати юридичну інформацію у певній системі Здатність застосовувати загальнолюдські та національні цінності як критерії оцінки правових норм Здатність усвідомлювати ціннісне значення права як регулятора суспільного життя.	Знати: предмет, методи пізнання ТДП та місце в системі юридичних наук; виникнення уявлень про державу і право в країнах світу та різних історичних періодах; державу: її походження, поняття, ознаки, форми; місце держави в політичній системі суспільства; право: його поняття, джерела (форми) сутність, функції та принципи; правосвідомість, правове виховання та правова культура: поняття та взаємодія; нормотворча діяльність: поняття, види та стадії; систему права та система законодавства: поняття, зміст і співвідношення; правовідносини: поняття, склад, підстави виникнення, зміни та припинення. Уміти: оперувати державно-правовими поняттями; характеризувати будь-яку державу за формою держави та її елементами; давати характеристику державно-правовим явищам; працювати із спеціальною та навчальною літературою, джерелами права, правозастосовчими та правотлумачними актами; розв'язувати правові ситуації на основі знань з теорії держави і права; застосовувати знання теорії держави і права для характеристики суспільних явищ; виявляти відмінні та спільні риси при порівнянні тих чи інших понять державно-правової дійсності; застосовувати загальнотеоретичні поняття та конструкції під час розв'язання конкретної життєвої ситуації. Володіти: знаннями загальної теорії держави і права, форм і функцій держави, принципів організації і діяльності державного апарату, основних елементів механізму правового	Теорія держави і права

	регулювання, суспільних відносин.	
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо. Здатність діяти на основі етичних міркувань. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ. Здатність осмислювати навчальний матеріал з права, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та систематизувати. Уміння усно і письмово розкривати зміст правових понять. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань з права. Здатність орієнтуватися в системі чинного законодавства. Здатність керуватися гуманістичною системою цінностей, ідентифікувати себе у системі цінностей сучасного права.	Знати: особливості юридичної деонтології як юридичної науки; зміст вищої юридичної освіти, історію та основні тенденції розвитку; поняття, класифікацію, історію розвитку і сучасний стан юридичних наук; поняття, функції та особливості професії юриста; основні юридичні спеціальності; міжнародні стандарти професійної юридичної діяльності; зміст і види юридичної практики; вимоги і значення професійної етики при виконанні юристами своїх посадових функцій; принципи й основні правила ділової і наукової полеміки юристів. Уміти: самостійно вивчати визначений навчальний матеріал з юридичної деонтології; працювати з нормативно-правовою, монографічною, навчальною, періодичною та ін. літературою; користуватися бібліотечними фондами, бібліографією, бібліотечною технікою; орієнтуватися в системі юридичних наук, правової практики, юридичної освіти; вести політико-правові, ділові та наукові дискусії; правильно застосовувати свої знання в юридичній практиці; завжди з високим розумінням відстоювати права, честь і гідність людей; вести дискусії на належному рівні; культурно поводитися у спілкуванні, дотримуватись правил етикету. Володіти: системою знань про види юридичної діяльності; навичками міжособистісного спілкування, уміннями захищати справедливість, права, честь і гідність людини, суспільства і держави; навичками самостійного аналізу державно-правових явищ, умінням застосовувати отримані знання при оцінюванні конкретної ситуації.	Юридична деонтологія
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ	Знати: предмет і метод історії держави і права сучасний стан проблем науки історії держави і права України та зарубіжних країн; розвиток суспільного та державного ладу на різних історичних етапах становлення держави; систему органів влади й управління, суду в Україні та зарубіжних країнах; державно-правові інститути, види правових систем; причини виникнення, етапи, наслідки буржуазних революцій, засади і принципи розбудови буржуазної держави та права; континентальна та англосаксонська системи права, їхні джерела та принципові положення; найважливіші правові кодифікації XIX-XX ст.; зміни в державному ладі та правових інститутах у XX ст., тенденції	Історія держави і права України та зарубіжних країн

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

і процесів. Здатність осмислювати навчальний матеріал з історії держави і права, виділяти в ньому головне; аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати. Уміння працювати з джерелами права, накопичувати інформацію у певній системі з історії держави і права України та зарубіжних країн. Здатність застосовувати загальнолюдські та національні цінності як критерії оцінки правових норм. Здатність усвідомлювати ціннісне значення права як регулятора суспільного життя.	до зближення правових систем та утворення великих міждержавних об'єднань; основні джерела рабовласницького, феодального та буржуазного і радянського права; структуру судових органів, поліцейської служби; перешкоди і проблеми, які виникали на шляху будівництва української державності; історію кодифікації права України та провідних країн світу. Уміти: вільно орієнтуватися в системі основних джерел з історії держави і права України та зарубіжних країн; аналізувати правові акти та інші документи за допомогою різних наукових методів (історизму, порівняльно-правовий метод); самостійно працювати з правовою та науково-методичною літературою, нормативно-правовими актами, що здійснюють правове регулювання нормотворчої діяльності; володіти процедурними формами різних видів нормотворчого процесу; використовувати знання курсу історії держави і права зарубіжних країн в практичній діяльності задля удосконалення чинного законодавства України; на основі історико-правових знань самостійно робити прогнози суспільно-політичного життя та правового розвитку України. Володіти: системою знань про процес виникнення та розвиток держави і права на усіх етапах державно-організованого суспільства в Україні та зарубіжних країнах; навичками використовувати історично-правовий досвід науки історії держави і права зарубіжних країн у юридичній практиці.	
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ	Знати: поняття, предмет, метод і джерела конституційного права зарубіжних країн; процес виникнення, становлення та основні тенденції розвитку конституційного права зарубіжних країн; джерела конституційного права зарубіжних країн; сучасні види конституцій; форми держави у зарубіжних країнах; основи правового статусу особи в зарубіжних країнах; особливості конституційно-правового статусу громадянських об'єднань у зарубіжних країнах; конституційно-правовий статус законодавчої, виконавчої і судової влади; особливості місцевого управління та самоврядування. Уміти: підбирати доктринальні джерела,	Конституційне право зарубіжних країн

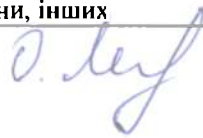
Голова експертної комісії

Handwritten signature

О.Ф. Мельничук

і процесів. Здатність установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права, наводити конкретні приклади застосування даних норм у повсякденному житті, формулювати висновки. Уміння користуватись довідковою літературою та мережею Інтернет для самостійного пошуку науково-юридичної інформації. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань з конституційного права зарубіжних країн. Здатність застосовувати загальнолюдські та національні цінності як критерії оцінки правових норм.	положення законодавства, судової практики з проблем функціонування конкретних інститутів конституційного права зарубіжних країн; проявляти основні навички порівняльно-правових досліджень конституційних і політичних інститутів, їх ефективності в різних країнах; визначати основні проблеми розвитку інститутів конституційного права та політичних інститутів у зарубіжних країнах та Україні; тлумачити конституційно-правові норми зарубіжних країн; здійснювати порівняльний аналіз конституційно-правових норм зарубіжних країн та національного законодавства; проводити юридичний аналіз ситуацій, реалізації приписів чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах. Володіти: навичками порівняльно-правових досліджень конституційних і політичних інститутів, їх ефективності в різних країнах світу; визначати основні проблеми розвитку конституційного права та інститутів влади у зарубіжних країнах та Україні.	
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ і процесів. Здатність осмислювати навчальний матеріал з конституційного права України, виділяти в ньому головне; аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань з конституційного права. Здатність орієнтуватися в системі чинного законодавства. Здатність керуватися	Знати: предмет конституційного права України; основні і допоміжні методи дослідження конституційного права України; історичний досвід конституційного будівництва, основи теорії Конституції; характеристики загальних засад конституційного ладу України; конституційну регламентацію прав, свобод та обов'язків людини і громадянина; характеристики конституційно-правового регулювання виборів та референдуму; конституційні положення організації та функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні; конституційно-правові основи організації і діяльності органів місцевого самоврядування та Конституційного Суду України. Уміти: тлумачити конституційно-правові норми; встановлювати зв'язки норм конституційного права з нормами інших галузей права; аналізувати та коментувати нормативно-правові акти, які регламентують статус людини та громадянина, функціонування інститутів громадянського суспільства, організацію та діяльність органів державної влади і місцевого самоврядування; орієнтуватися в системі конституційно-правового законодавства і в конституційно-правовій практиці; правильно застосовувати норми Конституції України, інших	Конституційне право України

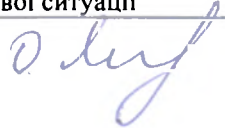
Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

гуманістичною системою цінностей, ідентифікувати себе у системі цінностей сучасного права. Здатність усвідомлювати ціннісне значення права як регулятора суспільного життя.	конституційно-правових джерел на практиці. Володіти: системою знань про найважливіші категорії та положення науки конституційного права, основні принципи, форми організації та здійснення державної влади в Україні.	
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Знання та розуміння предметної сфери та розуміння професії юриста. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Фахові Здатність працювати з нормативно-правовими актами, які забезпечують діяльність судових та правоохоронних органів. Здатність виявляти порушення закону співробітниками правоохоронних структур. Можливість обрати необхідний професійний напрям.	Знати: понятійний апарат дисципліни СПОУ; систему судових та правоохоронних структур, адвокатури та юстиції. вимоги до кандидатів на заняття тих чи інших посад у відповідних державних структурах; нормативно-правові акти, які регламентують діяльність судових та правоохоронних органів України; практику застосування судовими та правоохоронними органами правових норм та ін. Уміти: тлумачити положення статей законодавства про судові та правоохоронні органи; визначати повноваження судових та правоохоронних органів щодо розмежування компетенції по практиці застосування законодавства; характеризувати сутність судової влади, її ознаки, принципи та методи реалізації; характеризувати сутність правоохоронної діяльності, систему та структуру правоохоронних органів, шляхи удосконалення їх роботи; тлумачити чинне законодавство про судоустрій, про порядок створення і функціонування правоохоронних органів. Володіти: навичками аналізу положень загальних та спеціальних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність системи правосуддя.	Судові та правоохоронні органи
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ. Здатність осмислювати навчальний матеріал з цивільного та сімейного права, виділяти в	Знати: доктринальні засади, правові джерела, юридичні категорії та інститути цивільного та сімейного права; способи здійснення та захисту цивільних прав; підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин; види цивільно-правової відповідальності; юридичну природу і зміст цивільно-правових договорів; порядок, умови укладення та припинення шлюбу; особисті немайнові та майнові права й обов'язки подружжя, батьків і дітей, інших членів сім'ї та родичів. Уміти: орієнтуватися в системі чинного законодавства з цивільного та сімейного права; тлумачити норми цивільного та сімейного права; відповідно до конкретної життєвої ситуації	Цивільне та сімейне право

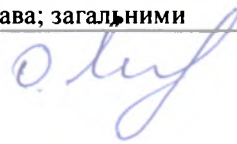
Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та систематизувати. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань з цивільного та сімейного права. Здатність орієнтуватися в системі чинного законодавства. Здатність установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права. Уміння розв'язувати задачі-ситуації з цивільного та сімейного права.	застосовувати норми цивільного та сімейного законодавства; аналізувати матеріали судової практики; складати проекти цивільних та сімейних договорів. Володіти: сучасним науково-практичним інструментарієм здійснення цивільно-правових досліджень; навичками критичного аналізу та систематизації положень національного цивільного та сімейного права; загальними теоретичними та практичними підходами до роз'яснення питань застосування норм цивільного та сімейного законодавства.	
Загальні Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ. Здатність осмислювати навчальний матеріал з кримінального права, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та систематизувати. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань з кримінального права. Здатність орієнтуватися в системі чинного законодавства. Здатність установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права, Уміння розв'язувати задачі-ситуації з кримінального права.	Знати: понятійний апарат навчальної дисципліни; предмет та метод кримінального права; основні принципи та теоретичні концепції дисципліни; класифікацію і типологію кримінально-правових систем; джерела кримінального законодавства і права; поняття та ознаки злочину; основні інститути Загальної частини кримінального права та особливості їх застосування; поняття, ознаки та особливості призначення кримінальних покарань; структуру Кримінального кодексу України та структуру окремих кримінально-правових норм; зміст Особливої частини Кримінального кодексу України; особливості кваліфікації окремих груп злочинів; ознаки складів різних злочинів. Уміти: самостійно аналізувати основні поняття, концепції та правила здійснення юридичної характеристики злочинів; розуміти відмінність кримінального права від інших галузей права та відмінності між нормами Загальної й Особливої частини Кримінального кодексу; правильно ідентифікувати та аналізувати джерела права; вміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання; комплексно розв'язувати практичні завдання кваліфікації окремих злочинів; вміти належним чином систематизувати та конкретизувати отримані знання в практиці правозастосування. Володіти: сучасним науково-практичним інструментарієм здійснення кримінально-правових досліджень; навичками критичного аналізу та систематизації положень національного кримінального права; загальними	Кримінальне право

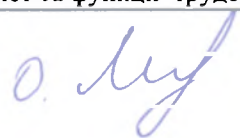
Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

	теоретичними та практичними підходами до роз'яснення питань застосування норм кримінального законодавства.	
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Знання та розуміння предметної сфери та здатність приймати обгрунтовані рішення. Фахові Здатність до забезпечення практичного використання здобутків екологічного права, враховуючи український та зарубіжний досвід захисту навколишнього природного середовища, соціальних прав людини і громадянина на безпечне і здорове довкілля.	Знати: зміст основних правових термінів і категорій, що вироблені наукою екологічного права України; порядок отримання та надання екологічної інформації, основні і допоміжні методи і прийому аналізу та осмислення суспільно-правових явищ у сфері використання та охорони природних ресурсів та навколишнього середовища в цілому. Уміти: організовувати порядок здійснення дозвільної діяльності в галузі використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки. Володіти: навичками щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації екологічної правосуб'єктності учасників екологічних правовідносин.	Екологічне право
Загальні Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність бути критичним і самокритичним. Фахові Здатність орієнтуватись у спеціальній юридичній термінології з дисципліни. Здатність аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства щодо митної справи; Здатність застосовувати нормативно-правові акти з митного законодавства України в своїй практичній діяльності. Здатність орієнтуватися в питаннях організації митної справи. Здатність розв'язувати правові задачі-ситуації, аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах.	Знати: поняття та правову природу митного права; умови та підстави виникнення митно-правових відносин; поняття митного контролю та митного оформлення; суб'єкти митно-правових відносин; види митно-правових режимів, митних декларацій, зон митного контролю; особливості правового регулювання переміщення та пропуску через митний кордон України товарів, валютних цінностей та транспортних засобів. Уміти: застосовувати поняттєво-категоріальний апарат митного права; визначати тарифні та нетарифні методи митно-правового регулювання; використовувати власні права та обов'язки у митних правовідносинах; застосовувати норми митного, адміністративного та податкового законодавства. Володіти: системою знань щодо суті й соціального значення митної справи в Україні, сучасних тенденцій її розвитку; навичками оформлення митної декларації.	Митне право
Загальні	Знати: Предмет та функції трудового	Трудове право

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

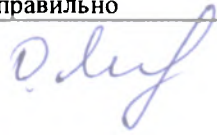
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Фахові Здатність осмислювати навчальний матеріал з трудового права, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та систематизувати. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань з трудового права. Здатність установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права. Уміння розв'язувати задачі-ситуації з трудового права.	права, закономірності виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин на нинішньому етапі переходу України до ринкової економіки; Зміст основних правових термінів і категорій, що вироблені наукою трудового права України; Основні і допоміжні методи і прийому аналізу та осмислення суспільно-правових явищ у сфері використання найманої праці; Уміти: Застосувати набуті теоретичні знання в правовій та управлінській діяльності, в практиці застосування законодавства про працю; Використовувати знання з трудового права для реалізації і захисту права на працю на всіх рівнях застосування найманої праці, а також в діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування; Обґрунтовувати правовими аргументами законність і доцільність прийняття управлінських рішень. Володіти: системою поглядів на сутність та роль працівника на ринку найманої праці.	
Загальні Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність спілкуватися рідною та іноземною мовою як усно так і письмово. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ. Здатність осмислювати навчальний матеріал з адміністративного права, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та систематизувати. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань з адміністративного права. Здатність орієнтуватися в системі чинного законодавства. Здатність установлювати причинно-	Знати: понятійно-категоріальний апарат адміністративного права; предмет, метод та принципи адміністративного права; порядок формування та організаційно-правові форми діяльності публічної адміністрації; процедуру реалізації прав і свобод громадян та способи їх захисту у сфері публічної влади; види адміністративних правопорушень і заходи юридичної відповідальності за їх вчинення. Уміти: застосовувати понятійно-категоріальний апарат, нормативно-правову лексику і спеціальну термінологію; визначити суть правової проблеми у сфері функціонування публічної адміністрації; правильно визначити основи правового регулювання відповідних адміністративних правовідносин; пропонувати шляхи вирішення окремих проблеми правового регулювання; аргументовано висловити власну правову позицію з використанням посилань на нормативні акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів; вибирати правильний шлях захисту інтересів конкретного учасника адміністративних правовідносин; складати проекти процесуальних документів Володіти: навичками всебічного і	Адміністративне право

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

наслідкові зв'язки між нормами права, Уміння розв'язувати задачі-ситуації з адміністративного права.	глибокого правового аналізу спірних ситуацій; вільного володіння науковим, нормативним та інтерпретаційним (судовим, роз'яснювальним) матеріалом і застосування його на практиці.	
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття з господарського права та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ і процесів; здатність установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами господарського та інших норм права, наводити конкретні приклади застосування даних норм у повсякденному житті, формулювати висновки; здатність орієнтуватися в системі господарського права України; уміння користуватись довідковою літературою та мережею Інтернет для самостійного пошуку науково-юридичної інформації щодо господарських правовідносин.	Знати: концептуальні засади та підходи до визначення господарського права; основну господарсько-правову методологію; основні принципи та методи господарсько-правового регулювання; головні історичні та зарубіжні здобутки в частині розвитку господарського (економічного) права; структуру і основний зміст Господарського кодексу України; питання співвідношення господарського і цивільного права; основні інститути господарського права; організаційно-правові форми ведення господарської діяльності в Україні; правовий статус суб'єктів господарювання. Уміти: вільно орієнтуватись у спеціальній юридичній термінології й принципах господарсько-правового регулювання; вільно застосовувати положення господарського законодавства; аналізувати нові нормативні акти та судові роз'яснення в частині регулювання господарських відносин. Володіти: практичними знаннями щодо змісту та особливостей регулювання господарських відносин; професійним інструментарієм юриста в частині складання установчих документів і господарських договорів; навичками аналізу нормативних актів із питань ведення господарської діяльності в Україні.	Господарське право
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. здатність до критичного мислення; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Фахові Здатність тлумачити правову термінологію з процесуального кримінального та цивільного права; здатність	Знати: спеціальну юридичну термінологію; основні принципи й засади розвитку кримінального й цивільного процесуального права; співвідношення двох процесуальних галузей із іншими галузями права України; структуру процесуальних кодексів; зміст основних інститутів кримінального та цивільного процесуального права; діяльність компетентних правоохоронних органів у сфері протидії злочинам; роль і процесуальний статус суду під час розгляду цивільних і кримінальних справ; комплекс галузевих правових і процесуальних норм, що забезпечують відправлення правосуддя в Україні. Уміти: юридично правильно	Цивільний процес та кримінальний процес

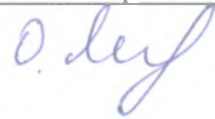
Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права, формулювати висновки; здатність аналізувати зміст судових документів і застосовувати їх у своїй практичній діяльності; здатність орієнтуватися в питаннях організації розгляду судами кримінальних і цивільних справ; уміння розв'язувати процесуальні задачі-ситуації з кримінального та цивільного законодавства.	ознайомлюватися з судовими документами, аналізувати їх зміст та вміти застосовувати на практиці; критично аналізувати діяльність судів та правоохоронних органів в Україні, усвідомлюючи недоліки та сфери для удосконалення; раціонально аналізувати повідомлення державних органів та ЗМІ щодо перебігу та результатів розгляду судами резонансних кримінальних і цивільних справ в Україні. Володіти: професійними та загальними інтелектуальними знаннями і вміннями в частині розуміння й застосування положень кримінального і процесуального законодавства; навичками складання відповідних процесуальних документів та звернень до органів державної влади в частині забезпечення законності й правопорядку, додержання стану забезпечення охорони фундаментальних матеріальних і процесуальних прав суб'єктів процесуальних відносин.	
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Фахові Здатність установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права; уміння працювати з джерелами права щодо господарсько-процесуальних відносин, накопичувати юридичну інформацію у певній системі; здатність аналізувати проблемні питання здійснення господарського судочинства; здатність аналізувати правомірність та відповідність чинному законодавству України позовних заяв та інших процесуальних документів, що стосуються господарського процесу; здатність застосування правових заходів щодо забезпечення господарських позовів відповідно законодавства України.	Знати: особливості впливу судової реформи в Україні на розвиток і здійснення господарських процесуальних відносин; спеціальну термінологію господарсько-процесуального права; проблемні питання здійснення господарського судочинства в Україні; основні принципи та механізми дії процесуального права; суб'єкти господарсько-процесуальних прав і обов'язків; нюанси застосування норм про часові межі розгляду господарської справи в суді; особливості застосування заходів щодо забезпечення господарських позовів; основні положення Господарського процесуального кодексу. Уміти: орієнтуватися у методах регулювання господарського процесуального права; надавати консультації щодо питань застосування господарського законодавства; складати позовні заяви та інші процесуальні документи, що стосуються господарського процесу; роз'яснювати права і обов'язки сторонам господарського процесу Володіти: загальнотеоретичними знаннями і практичними навичками в сфері застосування норм господарського процесуального законодавства України; інформацію відповідну судову практику; юридичним інструментарієм і професійними техніками для захисту (відстоювання), прав, свобод і законних інтересів учасників господарських	Господарський процес

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

	процесуальних правовідносин.	
Загальні Знання та розуміння предметної області криміналістики та кримінології. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до використання спеціальних методів у дослідженнях Фахові Здатність до розуміння основних кримінологічних категорій та їх взаємозв'язок. Вміння фіксувати, вилучати та аналізувати докази з метою встановлення об'єктивної істини. Здатність працювати з джерелами кримінологічної інформації. Здатність володіти спеціальними технічними засобами для збору, вилучення та фіксації доказів.	Знати: предмет, систему, завдання і методи кримінології та криміналістики; визначення феномену злочинності, її ознаки, характеристики та показники; основні категорії і поняття кримінології та криміналістики структуру методики розслідування окремого виду злочину; провідні теорії причин злочинності, які застосовуються для пояснення даного явища у вітчизняній та зарубіжних кримінологічних традиціях; характеристики та основні ознаки особистості злочинця, передовий досвід теорії причин злочинності та слідчої, експертної, оперативно-розшукової та судової практики розкриття і розслідування конкретних злочинів Уміти: ефективно здійснювати аналіз нормативних актів, присвячених профілактиці злочинності на національному і міжнаціональному рівнях; застосовувати набуті навички роботи з криміналістичною технікою відповідно до вирішуваного завдання оптимально вибирати технічні засоби і використовувати їх для виявлення, фіксації і вилучення слідів дій злочинця та його самого; застосовувати основні методики проведення кримінологічних досліджень. Володіти: основними методами пошуку, збору, зберігання, обробки, кримінологічної інформації, необхідної для здійснення науково-дослідної діяльності; тактичними прийомами здійснення слідчих та судово-слідчих дій.	Кримінологія та криміналістика
Практика		
Загальні Здатність планувати, проектувати та керувати часом. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Фахові Здатність орієнтуватись у юридичній термінології та спеціалізованій юридичній літературі. Здатність працювати з джерелами права. Здатність аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи	Знати: основні концепції, базові категорії, юридичні поняття; проблеми професійної діяльності, нормативно-правові акти, які регламентують професійну діяльність; чинне законодавство України; вимоги закону, які регламентують професійну діяльність; професійні права та обов'язки; порядок надання юридичних висновків і консультацій. Вміти: застосовувати методи аналізу та синтезу, оперувати юридичними поняттями; навчатися, займатися самоосвітою, підвищувати кваліфікацію; визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення під час здійснення професійної діяльності; знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних	Навчальна

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах. Співпраця з метою завершити спеціальні завдання пов'язані з практикою (збирання та обробка даних, аналіз та презентація результатів).	джерел; формулювати пропозиції щодо удосконалення нормативно- правових актів; здійснювати професійну діяльність на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури; здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог чинного законодавства. Володіти: навичками використання юридичних понять; навичками знаходження, обробки, аналізу інформації, а також використання інформаційно-комунікативних технологій; навичками розробки нормативно-правових актів; навичками забезпечення законності та правопорядку, безпеки особистості, суспільства, держави.	
Загальні Здатність планувати, проектувати та керувати часом. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Фахові Здатність орієнтуватись у юридичній термінології та спеціалізованій юридичній літературі. Здатність працювати з джерелами права. Здатність аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах. Співпраця з метою завершити спеціальні завдання пов'язані з практикою (збирання та обробка даних, аналіз та презентація результатів).	Знати: основні концепції, базові категорії, юридичні поняття; проблеми професійної діяльності, нормативно- правові акти, які регламентують професійну діяльність; чинне законодавство України; вимоги закону, які регламентують професійну діяльність; професійні права та обов'язки; порядок надання юридичних висновків і консультацій. Вміти: застосовувати методи аналізу та синтезу, оперувати юридичними поняттями; навчатися, займатися самоосвітою, підвищувати кваліфікацію; визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення під час здійснення професійної діяльності; знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; формулювати пропозиції щодо удосконалення нормативно- правових актів; здійснювати професійну діяльність на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури; здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог чинного законодавства. Володіти: навичками використання юридичних понять; навичками знаходження, обробки, аналізу інформації, а також використання інформаційно-комунікативних технологій; навичками розробки нормативно-правових актів; навичками забезпечення законності та правопорядку, безпеки особистості, суспільства, держави.	Виробнича
Загальні Здатність планувати, проектувати та керувати часом. Знання та розуміння	Знати: основні концепції, базові категорії, юридичні поняття; проблеми професійної діяльності, нормативно- правові акти, які регламентують професійну діяльність; чинне	Виробнича

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

предметної області та розуміння професії. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Фахові Здатність орієнтуватись у юридичній термінології та спеціалізованій юридичній літературі. Здатність працювати з джерелами права. Здатність аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах. Співпраця з метою завершити спеціальні завдання пов'язані з практикою (збирання та обробка даних, аналіз та презентація результатів).	законодавство України; вимоги закону, які регламентують професійну діяльність; професійні права та обов'язки; порядок надання юридичних висновків і консультацій. Вміти: застосовувати методи аналізу та синтезу, оперувати юридичними поняттями; навчатися, займатися самоосвітою, підвищувати кваліфікацію; визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення під час здійснення професійної діяльності; знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; формулювати пропозиції щодо удосконалення нормативно- правових актів; здійснювати професійну діяльність на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури; здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог чинного законодавства. Володіти: навичками використання юридичних понять; навичками знаходження, обробки, аналізу інформації, а також використання інформаційно-комунікативних технологій; навичками розробки нормативно-правових актів; навичками забезпечення законності та правопорядку, безпеки особистості, суспільства, держави.	
Загальні Здатність планувати, проектувати та керувати часом. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Фахові Здатність орієнтуватись у юридичній термінології та спеціалізованій юридичній літературі. Здатність працювати з джерелами права. Здатність аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах. Співпраця з метою завершити спеціальні завдання пов'язані з практикою (збирання та обробка даних, аналіз та презентація результатів).	Знати: основні концепції, базові категорії, юридичні поняття; проблеми професійної діяльності, нормативно-правові акти, які регламентують професійну діяльність; чинне законодавство України; вимоги закону, які регламентують професійну діяльність; професійні права та обов'язки; порядок надання юридичних висновків і консультацій. Вміти: застосовувати методи аналізу та синтезу, оперувати юридичними поняттями; навчатися, займатися самоосвітою, підвищувати кваліфікацію; визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення під час здійснення професійної діяльності; знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; формулювати пропозиції щодо удосконалення нормативно- правових актів; здійснювати професійну діяльність на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури; здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог чинного законодавства. Володіти: навичками використання	Виробнича

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

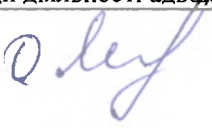
	юридичних понять; навичками знаходження, обробки, аналізу інформації, а також використання інформаційно-комунікативних технологій; навичками розробки нормативно-правових актів; навичками забезпечення законності та правопорядку, безпеки особистості, суспільства, держави.	
Дисципліни самостійного вибору навчального закладу		
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття, застосовувати їх для пояснення соціальних явищ і процесів. Здатність осмислювати навчальний матеріал з історії політичних і правових вчень, виділяти в ньому головне; аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати. Уміння працювати з джерелами права, накопичувати інформацію у певній системі з історії політичних і правових вчень. Здатність застосовувати прийоми та алгоритми критики джерел права, аналізувати нормативно-правові акти. Здатність застосовувати загальнолюдські та національні цінності як критерії оцінки правових норм.	Знати: понятійно-категоріальний апарат походження держави і права, закономірності їх розвитку; періодизацію історії вчень про державу і право; особливості формування і розвитку та зміст основних політичних та правових ідей у різні історичні епохи: античності, середньовіччя, нового часу; досягнення найбільш видатних мислителів різних часів і народів у галузі світової політичної і правової думки; внесок провідних європейських мислителів в теорію і практику побудови правових держав. Вміти: виявляти і аналізувати причинно-наслідковий зв'язок рівня розвитку матеріальної і духовної культури різних народів у певні історичні епохи з рівнем розвитку та змістом їх політико-правових уявлень; критично аналізувати в конкретно-історичному контексті джерела (праці провідних мислителів) в галузі світової політичної і правової думки; порівнювати і визначати на основі теоретичних знань даного курсу загальне (універсальне) та особливе (національне) в структурі і функціонуванні політичних і правових систем; застосовувати різні методи пізнання історії політичних і правових вчень (історичний, діалектичний, логічний, системний, структурно-функціональний, порівняльний, порівняльно-історичний); визначати форми політичного правління, державного устрою, політичного режиму, правових систем різних країн за певними ознаками. Володіти: навичками формулювати основні ідеї, принципи, уявлення, що стосуються держави, права, політики і законодавства в окремі історичні епохи.	Історія політичних і правових вчень
Загальні Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та	Знати: предмет основи наукових досліджень, його світоглядне значення та роль у самостійній науковій діяльності; специфіку наукового знання та вимоги щодо проведення наукового дослідження; функції наукового знання;	Основи наукових досліджень

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

синтезу. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Фахові Уміння працювати з джерелами права, накопичувати юридичну інформацію у певній системі; Здатність застосовувати прийоми та алгоритми критики джерел права, аналізувати нормативно-правові акти; Уміння користуватись довідковою літературою та мережею Інтернет для самостійного пошуку науково-юридичної інформації.	та засобів перевірки наукових теорій. Уміти: розрізняти справжнє наукове дослідження та його результати від псевдонаукових пошуків; користуватися отриманими знаннями у науково дослідницькій роботі; орієнтуватися в науковій, науково популярній та псевдонауковій літературі; використовувати критичне мислення у своїй професійній галузі; аргументувати власне наукове знання. Володіти: ґрунтовними знаннями з основ наукових досліджень та методів навчальної дисципліни; її теоретичним та методологічним апаратом.	
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Фахові Здатність осмислювати навчальний матеріал з дисципліни, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та систематизувати. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань щодо законодавства про прокуратуру. Здатність розв'язувати правові задачі-ситуації, аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах, давати правильну правову оцінку окремим доказам, їх сукупності в юридичній справі та в конкретній процесуальній ситуації.	Знати: поняття прокуратури України, її структуру та систему; завдання та функції прокуратури України; принципи діяльності прокуратури України; порядок призначення на посаду прокурорів усіх рівнів; процесуальні права та обов'язки прокурора при підтриманні державного обвинувачення в суді; порядок представництва прокурором інтересів громадян або держави в суді; механізм здійснення нагляду прокурором за дотриманням законності органами, які ведуть боротьбу зі злочинністю та під час виконання судових рішень. Уміти: аналізувати підстави видання актів прокурорського реагування на порушення законності; аналізувати сутність порушення актів державного обвинувачення; аналізувати особливості змісту позовної заяви прокурора; аналізувати заяви та скарги прокурора; характеризувати сутність подання прокурора на судові рішення, які вступили у законну дію; характеризувати діяльність прокурора щодо нагляду за дотриманням законності в місцях позбавлення волі. Володіти: практичними навичками самостійно аналізувати стан дотримання законодавства та реагувати на порушення законів.	Прокуратура України
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Знання та розуміння	Знати: зміст основних правових понять, нормативних положень і категорій, якими визначається порядок організації і функціонування адвокатури України, міжнародні засади діяльності адвокатів	Адвокатура України

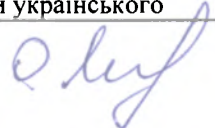
Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

предметної сфери та розуміння професії. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здатність до критичного мислення. Фахові Здатність тлумачити юридичні терміни, правові поняття та застосовувати їх для пояснень. Здатність осмислювати навчальний матеріал з правової дисципліни, виділяти в ньому головне, аналізувати та синтезувати його, узагальнювати та класифікувати, формулювати висновки, встановлюючи причинно-наслідкові зв'язки між нормами права та наводити конкретні приклади їх застосування. Здатність працювати з джерелами права щодо адвокатури. Здатність аналізувати юридичні правовідносини на підставі діючого законодавства.	та адвокатських об'єднань світу. Уміти: правильно тлумачити і застосовувати норми кримінально-процесуального, цивільно-процесуального, адміністративно - процесуального та господарсько – процесуального права, обґрунтовувати і відстоювати свою правову позицію, захищати права і законні інтереси фізичних і юридичних осіб, інтереси держави і суспільства, сприяючи підвищенню ефективності правозахисної діяльності. Володіти: загальнотеоретичними знаннями і навичками в області застосування відповідних норм права, використовувати їх у правозастосовній діяльності, навичками складання процесуальних документів.	
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність бути критичним і самокритичним. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ і процесів; Здатність осмислювати навчальний матеріал з юридичної дисципліни, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати, установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права, наводити конкретні приклади застосування даних норм у повсякденному житті, формулювати висновки.	Знати: понятійно-категоріальний апарат у сфері нотаріальної діяльності;систему нормативно-правових актів, які регламентують організацію та функціонування нотаріату в Україні;процедуру отримання ліцензії на право здійснення нотаріальної діяльності та процедуру позбавлення права займатись нотаріальною діяльністю;права та обов'язки учасників нотаріального провадження і порядок їх здійснення;види дисциплінарних стягнень, що можуть застосовуватись до нотаріуса. Уміти: тлумачити норми законодавства, які стосуються нотаріальної діяльності;відповідно до конкретної життєвої ситуації застосовувати правові норми;складати і оформляти нотаріальні документи;аналізувати матеріали нотаріальної практики. Володіти: системою знань та правозастосовних навичок у сфері нотаріальної діяльності, інструментарієм щодо складання нотаріальних документів; загальнотеоретичними знаннями в частині удосконалення відповідної сфери українського	Нотаріат України

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

Здатність працювати з джерелами права про нотаріат. Здатність розв’язувати правові задачі-ситуації, аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах.	законодавства, загальними підходами до розуміння причин появи правових колізій та способів їх подолання в процесі правозастосування.	
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ і процесів. Здатність осмислювати навчальний матеріал з муніципального права, виділяти в ньому головне; аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати. Уміння працювати з джерелами права, накопичувати юридичну інформацію у певній системі. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань з муніципального права. Уміння аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах.	Знати: поняття муніципального права, місцевого самоврядування; правове регулювання та основні тенденції розвитку місцевого самоврядування; види муніципальних систем у зарубіжних країнах; системно-структурну організацію місцевого самоврядування в Україні; особливості реалізації прав і свобод людини в місцевому самоврядуванні; практику функціонування органів і посадових осіб місцевого самоврядування; специфіку нормотворчого процесу суб’єктів місцевого самоврядування; особливості реалізації повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Уміти: володіти муніципально-правовими поняттями і категоріями;аналізувати і тлумачити норм муніципального права;опрацьовувати правові джерела з метою узагальнення знань в сфері муніципального права; здійснювати правовий аналіз державних і муніципальних рішень з питань формування та організації діяльності місцевого самоврядування;самостійно орієнтуватися в системі законодавчих та локальних правових актів, що регламентують суспільні відносини у галузі муніципального права;відслідковувати зв’язки норм муніципального права з нормами інших галузей права;використовувати знання з муніципального права в юридичній практиці. Володіти: навичками аналізу і коментування нормативно-правових актів, які регулюють питання організації та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні.	Муніципальне право
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати	Знати: об’єкт та предмет науки логіки; логічні основи аналізу юридичної мови; основні форми абстрактного мислення та логічні закони; способи визначення істинності висловлювань та особливості	Логіка

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

Handwritten signature

знання у практичних ситуаціях. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Фахові Здатність тлумачити терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціально-правових явищ і процесів. Здатність осмислювати навчальний матеріал, виділяти в ньому головне; аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати. Здатність установлювати причинно-наслідкові зв'язки між регульованими правилами поведінки в суспільстві, наводити конкретні приклади застосування даних правил у повсякденному житті, формулювати висновки. Здатність застосовувати прийоми та алгоритми критики інформаційних джерел. Навичка вести дискусію на задану тематику. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття будь-яких питань.	застосування логічних методів в теоретико-пізнавальній діяльності юристів; структуру та різновиди основних форм мислення; типи об'єктивних зв'язків та відношень між поняттями, висловлюваннями; вимоги формально-логічних законів, дотримання яких визначає логічну правильність розсудів; правила виконання логічних операцій над поняттями, висловлюваннями, умовиводами; логічні способи доведення та спростування, прийоми ведення дискусій та полемік. Уміти: формулювати судження, що визначені за кількістю, якістю, модальністю, встановлювати їх істинність чи хибність; оцінювати і аналізувати істинність або хибність, правильність або неправильність висловленої думки, що висловлюється; користуватися вихідними принципами правильного мислення та основними формально-логічними законами, уникати невизначеності, суперечності, необґрунтованості думок, правильно здійснювати логічні операції над поняттями – визначення, поділи, класифікації, логічно правильно будувати умовиводи; у формі умовно-розділового умовиводу передбачувати наслідки своїх і чужих вчинків та висловлювань; доводити істинні судження та спростовувати недостатньо обґрунтовані доведення своїх опонентів, виявляти логічні і фактичні суперечності під час повсякденної професійної комунікації; дискутувати і організовувати дискусії, визначати різновид суперечки в залежності від мети та обирати відповідну тактику та стратегію ведення суперечки, приймати правильні, обґрунтовані рішення по судовим справам, актуальним правовим питанням. Володіти:знаннями про структуру та різновиди основних форм мислення; типи об'єктивних зв'язків та відношень між ними; вимоги формально-логічних законів, дотримання яких визначає логічну правильність міркувань; способи доведення та спростування, прийоми ведення суперечок.	
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність бути критичним і самокритичним.	Знати: основний понятійний апарат навчальної дисципліни; поняття та юридичні ознаки податків та зборів; особливості співвідношення податку, збору та інших обов'язкових платежів; організаційно-правовий статус органів державної податкової служби України; особливості податкової діяльності органів влади, органів місцевого	Податкове право

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ і процесів. Здатність осмислювати навчальний матеріал з юридичної дисципліни, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати, установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права, наводити конкретні приклади застосування даних норм у повсякденному житті, формулювати висновки; Здатність працювати з джерелами податкового права; Здатність розв'язувати правові задачі-ситуації, аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах, давати правильну правову оцінку окремим доказам, їх сукупності в юридичній справі та в конкретній процесуальній ситуації.	самоврядування, органів контролю та стягнення; поняття та види подвійного оподаткування, а також шляхи та методи його усунення. Уміти: орієнтуватись у заходах юридичної відповідальності за порушення податкового права; давати консультації і роз'яснення з питань застосування положень податкового законодавства України; складати заяви, пояснення та інші документи, що стосуються діяльності державних податкових органів України; виявляти випадки порушення податкового законодавства України, у т.ч. з боку іноземних компаній. Володіти: загальними теоретичними знаннями і практичними навичками в частині виявлення порушень податкового законодавства України й своєчасного юридичного реагування на них; спеціальними правовими знаннями в частині захисту прав платників податків.	
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність бути критичним і самокритичним. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ і процесів; Здатність осмислювати навчальний матеріал з юридичної дисципліни, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати, установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права, наводити	Знати: характерні риси сучасного міжнародного права та основні тенденції його розвитку; джерела міжнародного права; систему та структуру сучасного міжнародного права; поняття та класифікацію норм міжнародного права; основні принципи міжнародного права; співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права; суб'єктний склад учасників міжнародно-правових відносин; визнання та правонаступництво в міжнародному праві; міжнародний правотворчий процес та механізми реалізації норм міжнародного права; засади відповідальності суб'єктів міжнародного права за порушення його норм та застосування міжнародно-правових санкцій; історію становлення та сучасний стан розвитку міжнародної юстиції; поняття і сутність міжнародної законності та міжнародного правопорядку. Уміти: використовувати юридичні поняття та категорії, що застосовуються	Міжнародне право

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

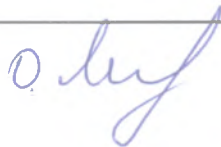
конкретні приклади застосування даних норм у повсякденному житті, формулювати висновки; Здатність працювати з джерелами міжнародного права; Здатність розв'язувати правові задачі-ситуації, аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах, давати правильну правову оцінку окремим доказам, їх сукупності в юридичній справі та в конкретній процесуальній ситуації.	у сфері міжнародних відносин; аналізувати міжнародно-правові джерела; орієнтуватися у питаннях правової бази міжнародного права; характеризувати національне законодавство з точки зору його відповідності міжнародному праву; застосовувати правові норми у галузі міжнародної діяльності держав, юридичних та фізичних осіб; тлумачити норми міжнародних договорів України з метою розв'язання спірних правових ситуацій; застосовувати положення міжнародних договорів з участю України. Володіти: вміннями та навичками вільно орієнтуватися в основних інститутах міжнародного права; творчо застосовувати чинне законодавство, визначати шляхи його вдосконалення; вести науковий пошук нових форм і методів організації міжнародної співпраці.	
ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ		
Дисципліни самостійного вибору ВНЗ (поглиблена фахова підготовка)		
Загальні Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Фахові Здатність самостійно вивчати та аналізувати нормативний матеріал з дисципліни. Здатність осмислювати навчальний матеріал з юридичної дисципліни, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати, порівнювати вітчизняні та європейські правові норми. Здатність розв'язувати правові задачі-ситуації, аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах.	Знати: первинні та вторинні джерела європейського права; понятійний апарат системи європейського права; принципи, на яких ґрунтується система європейського права та співробітництво європейських держав; принципи функціонування європейських інституцій та органів Європейського Союзу; правові та політичні основи інтеграції та посиленого співробітництва європейських держав. Уміти: ефективно використовувати нормативні джерела системи права Європейського Союзу у своїй професійній діяльності; самостійно вивчати та аналізувати нормативний матеріал та прецедентне право в сфері права ЄС; на основі набутих знань в галузі європейського права самостійно вирішувати практичні питання, що виникають в процесі здійснення професійної діяльності правознавців. Володіти: базовими юридичними знаннями з основних галузей європейського права та знання практичного застосування їх норм.	Основи права Європейського Союзу
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати: історичні етапи становлення і розвитку римського приватного права та його значення для сучасної юриспруденції; основні джерела	Основи римського приватного права

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ. Здатність осмислювати навчальний матеріал з основ римського приватного права, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та систематизувати. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань з основ римського приватного права. Здатність установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права. Уміння розв'язувати задачі-ситуації з основ римського приватного права.	римського приватного права; основні правові інститути й теоретичні положення римського приватного права; особливості здійснення судочинства та види позовів в античному Римі; особливості правового регулювання сімейних правовідносин; правовий статус осіб в античному Римі; особливості правового регулювання майнових відносин; особливості правового регулювання зобов'язальних відносин; особливості давньоримського спадкового права. Уміти: тлумачити норми пам'яток римського приватного права; користуватися джерелами римського права; визначати основні аспекти впливу римського приватного права на формування європейського права; визначити вид, форму, тип рецепції римського приватного права в сучасному цивільному праві України; Володіти: навичками оцінювати сучасне цивільне право, сімейне право та практику застосування його положень з точки зору цінностей римської юриспруденції.	
Загальні Здатність спілкуватися рідною та іншою мовою як усно, так і письмово. Здатність працювати автономно. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Фахові Уміння читати, писати на латинській мові, використовуючи відповідну термінологію до предмету. Уміння працювати з джерелами права на латинській мові, накопичувати юридичну інформацію у певній системі. Уміння користуватись довідковою літературою та мережею Інтернет для самостійного пошуку	Знати: нормативну граматичну систему латинської мови; найпоширеніші юридичні терміни та вислови; практичні прийоми роботи зі юридичними документальними джерелами. Уміти: читати і перекладати; робити морфологічний аналіз тексту; практично використовувати правову термінологію; вивчати та аналізувати латинські юридичні документальні джерела; використовувати набуті знання для вивчення правових дисциплін. Володіти: латинською мовою в мовній комунікації; письмовим та усним перекладом.	Латинська мова

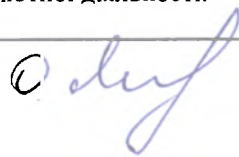
Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

науково-юридичної інформації на латинській мові. Уміння усно і письмово розкривати зміст правових понять латинською мовою.		
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до здійснення порівняльного дослідження. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здатність до критичного мислення. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ і процесів. Здатність осмислювати навчальний матеріал з порівняльного права, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати, порівнювати, установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права, наводити конкретні приклади застосування даних норм у повсякденному житті, формулювати висновки. Здатність працювати з джерелами порівняльного права. Здатність розв'язувати правові задачі-ситуації, аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах.	Знати: місце правових норм правових систем сучасності у системі нормативного регулювання; особливості системи та джерела сучасних правових систем сучасності; співвідношення міжнародного і національного права, взаємодію і взаємозв'язок різних правових систем сучасності; особливості галузей права правових систем сучасності, їх інститутів; особливості правосуб'єктності держави, міжнародних організацій, індивіда; специфіку правової свідомості та ідеології правових систем сучасності. Уміти: порівнювати романо-германську, англо-американську правові сім'ї, сім'ю релігійно-традиційного типу, правові системи міжнародних організацій і т.д.; користуватися Конституцією та законами України, двосторонніми договорами, актами міжнародних організацій, актами зарубіжного законодавства; застосовувати положення міжнародно-правових угод за участю України, актів зарубіжного законодавства; тлумачити норми правових актів, міжнародних та інших договорів за участю України, судової та іншої юридичної практики. Володіти: навичками оцінювання національного законодавства з точки зору його відповідності сучасним загальновизнаним міжнародно-правовим стандартам, визначати перспективи його удосконалення.	Правові системи світу
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на певному рівні. Здатність до критичного мислення. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	Знати: понятійно-категоріальний апарат фінансового права; структуру фінансового законодавства, яке регулює фінансові правовідносини; зміст загальних положень фінансового права щодо фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування в галузі бюджетного процесу, питань оподаткування, державного страхування, грошового обігу, ціноутворення та банківської і валютної діяльності.	Фінансове право

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

Фахові Здатність тлумачити юридичні терміни, правові поняття та застосовувати їх для пояснень. Здатність осмислювати навчальний матеріал з фінансового права, виділяти в ньому головне, аналізувати та синтезувати його, узагальнювати та класифікувати, формулювати висновки, встановлюючи причинно-наслідкові зв'язки між нормами фінансового права та наводити конкретні приклади їх застосування. Здатність працювати з джерелами фінансового права. Здатність розв'язувати правові задачі-ситуації.	Уміти: характеризувати і тлумачити норми фінансового права; відповідно до конкретної ситуації застосовувати норми фінансового законодавства України і проводити консалтинг щодо питань, пов'язаних з фінансовими правовідносинами. Володіти: загальнотеоретичними знаннями і навичками в області застосування норм фінансового законодавства України та використовувати їх у правозастосовній діяльності.	
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність бути критичним і самокритичним. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ і процесів. Здатність осмислювати навчальний матеріал з юридичної дисципліни, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати, установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права, наводити конкретні приклади застосування даних норм у повсякденному житті, формулювати висновки. Здатність працювати з джерелами спадкового права. Здатність розв'язувати правові задачі-ситуації, аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для	Знати: понятійно-категоріальний апарат спадкового права; структуру цивільного законодавства, яке регулює спадкові правовідносини; зміст загальних положень спадкового права; особливості спадкування за законом та за заповітом; види заповідальних розпоряджень; особливості спадкування окремих об'єктів; питання здійснення права на спадкування, оформлення права на спадщину; юридичну природу і зміст спадкового договору. Уміти: тлумачити норми спадкового права; відповідно до конкретної життєвої ситуації застосовувати норми спадкового законодавства; аналізувати матеріали судової та нотаріальної практики. Володіти: системою знань та правозастосовних навичок у сфері спадкового права, інструментарієм щодо складання процесуальних документів; загальнотеоретичними знаннями в частині удосконалення відповідної сфери українського законодавства, загальними підходами до розуміння причин появи правових колізій та способів їх подолання в процесі правозастосування.	Спадкове право

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

правомірної участі у суспільних відносинах. Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання з кримінально-виконавчого права у практичних ситуаціях; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Фахові Здатність орієнтуватись у спеціальній юридичній термінології з дисципліни; здатність аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства з кримінально-виконавчого права; здатність застосовувати відповідні положення кримінально-виконавчого регулювання в Україні на практиці; здатність орієнтуватися в питаннях захисту прав і свобод засуджених в частині відбування покарань; здатність розв'язувати правові задачі; здатність відмежування ситуацій кримінально-виконавчого права від суміжних галузей права, реалізуючи приписи чинного законодавства.	Знати: поняття та основні принципи навчальної дисципліни; структуру Кримінально-виконавчого кодексу; особливості застосування положень Загальної й Особливої частини Кримінально-виконавчого кодексу; режим відбування різних видів покарань; особливості співвідношення кримінального, кримінально-процесуального й кримінально-виконавчого законодавства; особливості забезпечення прав, інтересів і свобод засуджених; знати організаційно-правовий статус та особливості діяльності Державної пенітенціарної служби та її структурних підрозділів; порядок взаємодії різних органів державної влади в частині відбування покарань. Уміти: застосовувати відповідні положення кримінально-виконавчого регулювання на практиці; орієнтуватися в положеннях кримінально-виконавчого законодавства, зокрема Кримінально-виконавчого кодексу; орієнтуватися в питаннях захисту прав і свобод засуджених; спілкуватися правильною юридичною мовою з представниками органів влади та режимних установ, що запроваджують політику виконання покарань; давати коментарі й пояснення щодо правильного застосування відповідних положень законодавства України. Володіти: необхідними теоретичними знаннями і практичними навичками в частині регламентації порядку відбування покарань; правозастосовним інструментарієм щодо роз'яснення складних положень Кримінально-виконавчого кодексу; практичними знаннями щодо відмежування кримінально-виконавчого права від суміжних галузей національного права України.	Кримінально-виконавче право
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Фахові Здатність тлумачити	Знати: основні професійні терміни і концепції; порядок складання основних цивільних процесуальних документів; основні положення цивільного процесуального права України; особливості юридичних реквізитів позовних заяв цивільно-процесуальних документів; зміст і форму судових рішень у цивільному процесі. Уміти: аналізувати актуальні аспекти цивільно-правової охорони людини і	Документація в цивільному процесі

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

О.Ф. Мельничук

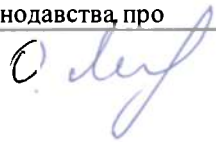
правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення цивільного процесу; здатність осмислювати навчальний матеріал, виділяти в ньому головне; уміння працювати з джерелами цивільного права, накопичувати юридичну інформацію у певній системі; здатність складання та оформлення процесуальної документації; здатність орієнтуватися в системі цивільно-процесуальних документів.	громадянина; вивчати і давати узагальнюючі висновки з цивільно-процесуальних документів; застосовувати прогресивні норми і концепції цивільного процесу в контексті щодо прав і свобод учасників процесуальних відносин. Володіти: спеціальними професійними знаннями в частині здійснення цивільного провадження в суді; аналітичними навичками щодо вивчення змісту й особливостей застосування на території України положень Цивільного процесуального кодексу та інших процесуальних актів; практичними здібностями щодо правильного складання та оформлення різноманітних процесуальних документів.	
Загальні Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Знання та розуміння предметної сфери та здатність приймати обгрунтовані рішення. Фахові Здатність до забезпечення практичного використання здобутків дисципліни з розгляду трудових спорів, враховуючи український та зарубіжний досвід захисту прав та свобод найманих працівників.	Знати: основні поняття навчальної дисципліни; нормативно-правові акти, які регулюють порядок вирішення трудових спорів; порядок вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів (конфліктів). нормативно-правові акти України, які регулюють порядок вирішення трудових спорів; порядок розгляду індивідуальних трудових спорів у комісії з трудових спорів та в судовому порядку; порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів); аналізувати нормативно-правові акти з питань вирішення трудових спорів та застосовувати їх у своїй практичній діяльності; використовувати всі передбачені законом засоби захисту прав і законних інтересів працівників; Уміти: застосовувати чинне законодавство України для розв’язання конкретних трудових спорів; вирішувати конфліктні ситуації у сфері трудових правовідносин; складати документи правового характеру та процесуальні документи. Володіти: використовувати знання з трудового права для реалізації і захисту права на працю на всіх рівнях застосування найманої праці, а також в діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування.	Розгляд трудових спорів
Загальні Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність спілкуватися рідною та	Знати: сутність адміністративного процесу; елементи та ознаки адміністративного процесу; мету, завдання, функції та принципи адміністративного процесу; функції, компетенцію та повноваження суб’єктів адміністративного процесу; правові акти що регулюють адміністративний процес;	Адміністративний процес

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

іноземною мовою як усно так і письмово. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ. Здатність осмислювати навчальний матеріал з адміністративно-процесуального права, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та систематизувати. Уміння усно і письмово розкривати зміст правових понять. Здатність застосовувати пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику під час розкриття питань з права. Здатність установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права. Уміння розв'язувати задачі-ситуації з адміністративно-процесуального права.	специфіку адміністративно-процесуальних норм та відносин; особливості здійснення окремих видів юрисдикційних (в справах про адміністративні проступки, по скаргам громадян та ін.) та неюрисдикційних (нормотворчі, правозастосовчі, установчі та ін.) проваджень; систему адміністративних судів та особливості здійснення адміністративного правосуддя. Уміти: складати процесуальні документи в порядку адміністративного судочинства та адміністративних процедур; давати правову характеристику конкретних ситуацій в процесі та аналізувати адміністративно-правові акти, спрямовувати свою діяльність у відповідності до їх вимог; дискутувати, аргументувати свої думки та переконання, правильно оцінювати, вибирати та аналізувати інформацію з різних джерел, формулювати висновки. Володіти: знаннями з теоретичних питань адміністративно-процесуального права та адміністративної юрисдикції; навичками роботи з процесуальними документами; вміннями та навичками для участі в адміністративному процесі.	
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до аналізу та синтезу соціально-забезпечувального законодавства. Фахові Здатність до забезпечення практичного використання здобутків права соціального забезпечення, враховуючи український та зарубіжний досвід захисту соціальних прав людини і громадянина.	Знати: закономірності виникнення, зміни та припинення соціально-забезпечувальних правовідносин на нинішньому етапі переходу України до ринкової економіки; Зміст основних правових термінів і категорій, що вироблені наукою права соціального забезпечення; Основні і допоміжні методи і прийому аналізу та осмислення суспільно-правових явищ у сфері соціально-забезпечувальних правовідносин. Уміти: застосовувати набуті теоретичні знання в правовій та управлінській діяльності, в практиці застосування законодавства про працю; Використовувати знання з трудового права для реалізації і захисту права на працю на всіх рівнях застосування найманої праці, а також в діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування; Обґрунтовувати правовими аргументами законність і доцільність прийняття управлінських рішень. Володіти: системою знань з правового регулювання соціально-забезпечувальних правовідносин в Україні, з основних понять та принципів права соціального забезпечення; законодавства про	Право соціального забезпечення

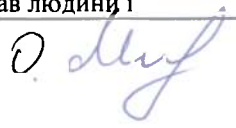
Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

	соціальне забезпечення, з правових проблем, що виникають в процесі його застосування; з визначення особливостей правового статусу суб'єктів права соціального забезпечення.	
Загальні Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність бути критичним і самокритичним. Фахові Здатність тлумачити правові терміни, поняття та застосовувати їх для пояснення соціальних явищ і процесів; Здатність осмислювати навчальний матеріал з юридичної дисципліни, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати та класифікувати, установлювати причинно-наслідкові зв'язки між нормами права, наводити конкретні приклади застосування даних норм у повсякденному житті, формулювати висновки. Здатність працювати з джерелами міжнародного приватного права. Здатність розв'язувати правові задачі-ситуації, аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах, давати правильну правову оцінку окремим доказам, їх сукупності в юридичній справі та в конкретній процесуальній ситуації.	Знати: поняття, джерела, суб'єктів міжнародного приватного права; нормативні акти та міжнародні договори, які регулюють цивільно-правові відносини з іноземним елементом; поняття, структуру та види колізійних норм; особливості деяких вже вивчених правовідносин з урахуванням їх міжнародного характеру (наприклад, сімейних або цивільно-процесуальних). Уміти: самостійно аналізувати міжнародні договори та нормативні акти внутрішнього українського законодавства з метою практичного вивчення значення та структури колізійних норм; проводити порівняльний аналіз колізійних норм з метою їх найбільш ефективного застосування; оцінювати практичні ситуації з приводу застосування матеріально-правових та колізійних норм та знаходити шляхи їх вирішення. Володіти: методом аналізу нормативно-правових актів та міжнародних договорів; методом співставлення правових норм окремих законодавчих актів; практичними знаннями щодо змісту та особливостей міжнародного приватного права; навичками аналізу вітчизняних та закордонних законів та інших нормативних актів за різними критеріями.	Міжнародне приватне право
Загальні Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	Знати: основи теорії міжнародного захисту прав людини; поняття, особливості міжнародного захисту прав людини як галузі міжнародного публічного права; міжнародні договори щодо прав людини та їх застосування; справи міжнародних правозахисних органів та їх застосування до ситуацій з порушеннями прав людини; захист прав людини в рамках Європейської конвенції про захист прав людини і	Міжнародний захист прав людини

Голова експертної комісії

О. Ф. Мельничук

Фахові Здатність самостійно вивчати та аналізувати нормативний матеріал з дисципліни. Здатність осмислювати навчальний матеріал з юридичної дисципліни, виділяти в ньому головне, аналізувати і синтезувати його, узагальнювати, порівнювати вітчизняні та міжнародні правові норми у сфері захисту прав людини. Здатність розв'язувати правові задачі-ситуації, аналізувати юридичні ситуації, реалізуючи приписи чинного законодавства для правомірної участі у суспільних відносинах.	основоположних свобод; справи Європейського суду з прав людини; міжнародний захист гендерних прав і прав дітей; захист прав національних меншин згідно з міжнародним правом; контрольні механізми як засоби імплементації міжнародних стандартів прав людини. Уміти: використовувати юридичні поняття та категорії, що застосовуються у сфері міжнародних відносин щодо захисту прав людини; самостійно працювати з міжнародними актами з прав людини, юридичними документами міжнародних контрольних і правозахисних органів; аналізувати та тлумачити міжнародні договори та рішення судових і правоохоронних органів відповідно до конкретних ситуацій порушень прав людини; - узагальнювати та синтезувати приписи Українського законодавства присвяченого міжнародному співробітництву з положеннями міжнародно- правових актів у сфері захисту прав людини. Володіти: системою знань у сфері міжнародного та національного захисту прав людини; навичками тлумачити нормативний зміст і юридичну природу основних міжнародно-правових актів з питань захисту прав людини.	
--	--	--

Гарант освітньої програми/керівник кафедри із спеціальної (фахової) підготовки

Кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства

К.Б. Дудорова

Голова експертної комісії

О.Ф. Мельничук

Пошук персоналу (за П.І.Б. або посадою)

Каменський

Персонал

Активні дії

☐	Прізвище	Ім'я	По батькові	Посада	Труд. статус	Фак./в...	Кафедра	Дата н.р.	Стаж	Квал. кат.	Навч. дисц.
☐	Каменський	Дмитро	Васильович	Доцент	Основне м...	ГЕФ	Кафедра п...	01.09.2014	11		Кримінальне г
☐	Каменський	Дмитро	Васильович	Завідувач ...	Основне м...	ГЕФ	Кафедра п...	01.09.2014	11		Кримінальне г

Всього: (2) На сторінці: (2)

Пошук персоналу (за П.І.Б. або посадою)

Каменський

Персонал

Активні дії

1	Закінч. НЗ	Підв. квал.	Документ про науковий сту...	Документ про вчене звання	Держ. нагороди	Інф. про наукову діяльність	Дата зміни
не право (12...	Запорізький інститут де...	Школа права Стетсонс...	Кандидат юридичних наук	доцент кафедри криміналь...		1. Каменський Д.В. Криміна...	28.02.2018 16:37:5
не право (12...	Запорізький інститут де...	Школа права Стетсонс...	Кандидат юридичних наук, ...	доцент кафедри криміналь...		1. Каменський Д.В. Криміна...	28.02.2018 16:37:4

Всього: (2) На сторінці: (2)

Голова експертної комісії

Член комісії

Ректор

О.Ф. Мельничук

М.І. Логвиненко

І.Т. Богданов